

କ୍ଷମା ଧୀପିକା ।

COMMUNIQUE.

The attention of all concerned is invited to the notification appearing in Part I of the *Bihar and Orissa Gazette* of the 21st June 1916 which contains the orders of the Lieutenant-Governor in Council as to the procedure to be followed and the dates, times, places, etc., fixed for the different stages in the elections of a Member each to the Indian Legislative Council by [a] the Landholders and [b] the Muhammadan Community in Bihar and Orissa.

The more important dates are summarized below:-

Election by—	Attestation of nomination papers.	Scrutiny of nomination papers.	Recording of Votes.	Declaration of result
1	2	3	4	5
1. Landholders	1st July 1916	8th July 1916	18th July 1916	25th July 1916
2. Muhammadan community	ditto ...	ditto ...	ditto ...	ditto.

The action here prescribed may be taken on any date previous to the date given in the statement.

We cull the following from the Ratnakar.

"Commenting on the honour bestowed by the Government upon Rai Bahadur Gauri Shankar Rai—the late Editor of the *Utkal Dipika*, "Our contemporary the "Utkal Dipika" in its latest issue writes:— The Utriyas recognised his life long services to their country."

"May we ask—When?"

Need the Utkal Dipika answer—
Long long before our contemporary
saw light.

THE GOVERNMENT OF INDIA
BILL

Readers of papers must have noticed that a Bill as the top line shows is on the anvil. It has passed a second stage in the House of the Lords. If space could allow, we would reproduce the whole of the telegram which appeared in the "Statesman" of the 26th May but unfortunately we cannot. We therefore content ourselves extracting the few opening lines to serve our purpose.

In the House of Lords, Lord Islington moving that the Government of India Bill be read a second time, drew special attention to the clause enabling the appointment to be made to civil posts and military Commissions of rulers and subjects of Native States and adjacent territories like Nepal. Many of these persons were now serving, and had previously served in the army and done loyal and gallant service to the Empire. He was confident that the proposal would give satisfaction to the rulers of these states many of whom freely employed British subjects in their territories. These states though enjoying a large measure of autonomy, had always been proud to consider themselves component parts of the Empire, and had presented our forces with some of the finest and most reliable of our fighting material. If the Bill is passed it will make an epoch in the history of the British administration of the Indian Empire. It contemplates to open the door of military and civil service to the Rulers of the Native States and their subjects. These states were hitherto considered out of British India. This is an inconsistency hard to be understood. If considered "component parts of the Empire" by what political consideration they have been kept outside the Empires' limit. Be that as it may, the termination of the war will bring in its wake sequences most liberal and far reaching which British statesmanship alone is capable of

rendering to the Empire over which the sun never sets. An Empire so vast and so rich that at such a time of trial has stood firm as a rock which German intrigue has not been able to move. Is not this a glorious triumph of British justice? We have every reason therefore to hope that the terrible war now eating up the manhood of Europe and of the vast British Empire will end in a victory such as the world never saw. The British Lyon, the French Eagle and the Russian Bear will assert their own rights and the rights of the world which will shine resplendent as not to be overshadowed by faithless and inhuman *kulturs*. "Out of evil cometh good." This will come to evidence after the end of the war. It will then see the dawn of a new era. In the words of the Prime Minister, "after the war, the 'fabries of the Empire would have 'to be refashioned and the relations 'between Great Britain and Ireland 'and also the Dominions would 'be brought into closely connected review". More than one English statesman had foreseen and foretold this long long before. First and foremost among them was the great Macaulay. The great Queen Victoria, the greatest of the great, the next after the satis of the Hindu Purans had declared equal rights to all her subjects by a Royal Proclamation justly called the *Magna charta* of the Indians. Edward the Seventh, the Christian King of peace had echoed the same and George the Fifth had just made an attempt to give effect to the same when the terrible Armageddon appeared on the horizon to sweep out international Treaty engagements of peace and neutrality at one sweep and to hurl all into perdition. Such diabolical contraventions according to our faith and calculation will end in a catastrophe to the author of this terrible war the Great Kaiser. An unseen hand

is working this, and the same unseen power will work out a conclusion which will bring abiding glory, peace and happiness to man-kind. The war has opened the eyes of the British nation and has awakened their sense and conscience. They are now ready to stretch not only a friendly hand but to confer such rights and privileges as an civilized nation owes to another. India will have her share, the indications of which are becoming clearer day by day. No one looks forward

day by day. We are looking forward for millennium, but there is sanguineness in the Indians-hopes and aspirations. If the Indians are ambitious over and above, it is because Great

i. Will the Tributary Chiefs, of late converted into Feudatory Chiefs come under the scope of the Bill.

ii. Will there be any change in their status? We have come across in the leading English papers and periodicals opinions regarding the adjustment of the now existing political status of the Ruling Princes and Chiefs. What part are the Chiefs of Chissa to play in this?

What about the Chiefs of the Killahs on the seaboard extending to the nearest limits of the Madras Presidency? Are not their status an anomaly?

iv. What about the periodical settlement of the harassed and poverty stricken country like Orissa? Land assessment has already been pitched high and cannot be twisted more. The British Government is now inclined on the expansion of a liberal policy, why then withhold the boon of a Permanent Settlement to the poor Oriya Zamindars?

v. Orissa suffers chronically from draught and flood. As a set off against such calamities and to enable the poor and destitute subjects of his Gracious Majesty to pull through the trying periods need not the salt manufactures which was all their own in the littoral tracts, be restored to them?

vi. Shall the Oriyas hope for a termination of their grievances along with the termination of the great war? The first and foremost is the unification of the Oriya speaking facts lying apart, though so near to each other. Theirs is a hard lot and they seek for a remedy.

We have outlined the issues to be decided. They are so simple and so easy for solution that the Government can easily lend their powerful hands to dispel and solve the difficulties in the way. By improving the status of the Chiefs in the Hills and on the coasts the men and material at their disposal could with advantage be utilized for Imperial purposes and by conferring certain boons to the Oriyas in whole the Empire could count upon a contented and loyal race.

ଦେଖିଲୁ—ମା ତା ୧୦ ରାତରେ ଫଣ୍ଡି
ହେବ। ସପ୍ରାଦିକ ଦେଖିଲୁଗୋଟୁ ପ୍ରକାଶ ଏହି
କିନ୍ତୁ ସ୍ଥାନରେ ଲାଇଟରେ ଦେଖିଲୁ କିମ୍ବା
ପାଇଁଲୁଗା। ତହିଁ ମଧ୍ୟକୁ ଦିଲେଇରେ ୧୦ ବୃଦ୍ଧି
ଦେଇରେ ୧୦ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଟ ଫୋମ୍ବ ପ୍ରକାଶରେ
ଅମ୍ବ ଦିଲୁଗରେ କିମି ଅଧ୍ୟକ୍ଷାପନାହେ ଦୃଢ଼ି
ଦେଖିବେ କିମ୍ବା ଦୂରି ଦେଖା ବଜ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା । କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ? ଏକାକିମ୍ବା ଏକାକିମ୍ବା ମୁଣ୍ଡିଲାଙ୍କା କିମ୍ବା
ଅମ୍ବ !

ପାଥକ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳୀଙ୍କର ତା ୧୦ ରାଜେନ୍ଦ୍ର
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେବା ସମ୍ମାନର ଫର୍ମଲ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳୀ
ପ୍ରଦୀପ ଜ୍ଞାନପାତ୍ର ବାଜାରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୁକ୍ତମାନ
ଦେବରେ ଅଳ୍ପାଧିକ ପରିମାଣରେ କର୍ତ୍ତା ପୋତା
ଥିଲା । କିରାଜଙ୍କେ ଧୀରବାଲାର ଫର୍ମଲ ପାଇ
ସୁଧ ଓ ସାହେବର କାର୍ଯ୍ୟ କରି ରହିଥିଲା ।
ପ୍ରେତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଇଁ ସବୁ ଫର୍ମଲ ଅଛି
ତହିଁର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର ଅଛି । ବାକୁଡ଼ାରେ ଲୋକଙ୍କ
ଅବସ୍ଥା କିମ୍ବା ଭାବର କେଉଁଠାରୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଦେବାରୁ ଦୂରାଢ଼ି ଅରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି ।
ଲୋକ କାର୍ଯ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ଏହି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରକାର
ପରିମାଣରେ ବିଜ୍ଞାନାର୍ଥକୁ ମୂଳଦାରିଗୁଡ଼ିକର
କରୁ ଓ ଜ୍ଞାନପାତ୍ର ପାଇବାର ଜଣନ ପାଇବାର
ପାଇବାରେ । ସାଧାରଣ ପ୍ଲେଟଫର୍ମର ପାଇବାର
ଜଣ ସାଧାରଣ ପାଇବାରେ । କର୍ତ୍ତା ହେଉଥିଲା
ବିପରୀରେ ସମ୍ମାନ ଅବସ୍ଥା ଦେବ ଅଛି । ପାଇବାର

ଅମହାନ୍ ପର୍ବତୀ ଲେଖକ ଅବଶ୍ୟ ଦେଖିପାଇ
ବହୁବ୍ରାତା । ମୂଳଦ୍ଵାରା ୨୯୯୮ ଜାନ୍ମେ ଏକବିଦ୍ୟାକୁ
୧୦୨୮ ଜାଣି ସାହାରୀ ପାଇଥିଲେ । ବିଦ୍ୟାକୁ ପାଇଲେ
ଅନୁରତ ଏବିଦ୍ୟାରେ ୧୦୦୦ ଜାଣ ମୂଳଦ୍ଵାରା
ଏହି ମାନ୍ୟମୂଳରେ ୫୫୮ ଜାଣ କେବଳଦ୍ଵାରା
ସାହାରୀ ପାଇଥିଲେ । ସଜ୍ଜାଗାନ୍ ଅନୁରତ
ପ୍ରେରଣାରେ ୫୫୦ ଜାଣ ମୂଳଦ୍ଵାରା ୫୫
୭୦୦ ଜାଣ କେବଳଦ୍ଵାରା ସାହାରୀ ପାଇଥିଲେ ।

କମ୍ପ୍ୟୁଟର ଶାନ୍ତିତାପ ଦାତାଙ୍କାରୀଙ୍କୁ ୧୯୭ ଟଙ୍କା
ରଖିଲୁବ ସାହାଜି ପାଇଦାରେ !

କୁଣ୍ଡଳିମଣ୍ଡଳ—ଶତ ମା ୧୯ ଉଚ୍ଚରେ
ଶେଷ ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୁଣ୍ଡଳିମଣ୍ଡଳରୁ ପ୍ରକାଶ
ଯେ ଅରବିଷ୍ଵମରର ମର୍ମସ୍ତରୀ ବର୍ଣ୍ଣମାର ସଙ୍ଗ-
ମୁକ୍ତାମା ଏହି ମଧ୍ୟଭାବରେ କିମ୍ବା ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ
ଖୋପଥିଲା : ବଜ୍ରଧାରରୁ ଦୂରେର ପଦନ
କୁଣ୍ଡଳିମଣ୍ଡଳ, ପାଞ୍ଚାବ ଏହି ଉତ୍ତର ପତିମ
ପ୍ରଦେଶରେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥିଲା : ଏହି ସପ୍ରା-
ତିରେ ବଜ୍ରଧାରରୁ ହୁତ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ
ଥାଏ ମରରେ ବଜ୍ରଲାରେ ପ୍ରମେତ୍ର ଦରି
ଦୁଇତିବ ପଣ୍ଡକୁ ଛେଥିଲା । ଏହି କମୋଡ଼ିମିକୁ
ଅପ୍ରକାଶ ଦେଇଥିଲା । କାହାରେ ପ୍ରେସ୍‌
ଟିପ୍ପଣୀରେ ପଢୁଥିଲା । ଏହି ହତହାର ଆର-
ହାନ ହୃଦୟର, କମବଜ୍ରାମ, ଠକ୍କା, ରେଣ୍-
ଦାଗିକୁଳ ଏହି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ କିମ୍ବା ଦୃଷ୍ଟି
ଦେଇଥିଲା । ଏ ସପ୍ରାତରେ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ, କବିତା,
ମାନ୍ୟମୁକ୍ତି, ମର୍ମଶତ, ମୋରମନ୍ତରେ
କିମ୍ବା ତଥା ଦେଇ କରି ଦେଇଥିଲା ।

କାନ୍ଦିବିଲେ ନିଷାରତେ—“ଶ୍ରୀ କବ-
ଚଂଗାବ”ରେ କିମ୍ବା ଉଦ୍‌ଧାର ହାତପୁଣ୍ଡର
କାନ୍ଦିବିଲେ ସବୁ କିମ୍ବାରକ ସଙ୍କଳନରେ ଗୋଟିଏ
ସୁଲିପୁଣ୍ୟ ଦର୍ଶ କେବଳ କାନ୍ଦିବିଲେ ପ୍ରତାଣ
ଜାମାନ୍ତରୁ । ବଦିମୋହିବ ମନ୍ତ୍ରରେ ଧର୍ମା
କିମ୍ବାରେ ହୋଇ କି ଶକ୍ତିରୁ ଉତ୍ସବାବୀ
ଦିନାବିମାନକ ମଧ୍ୟରୁ ଏକିଶବ୍ଦୀ ପ୍ରବନ୍ଧ
କରସିବାର ମତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସେଥୁଧାର
କିନ୍ତୁ ଶିଖିତ ପାଞ୍ଚଲକ ମଧ୍ୟରୁ ଏକିଶବ୍ଦୀ
ମନୋକାର କିମ୍ବା କାନ୍ଦିବିଲେ ହେବ ।
କାହିଁ କିମ୍ବାରକର ଦିନ, କାହିଁ ମନୋକାରାତ
କିମ୍ବା, ସମ୍ମାନାତର ଦିନର, ସାଧେର କୟା
ମନୋକାର, କାହିଁ ଦେଖୁଥିବାକାଣ କତ୍ତ ଏବଂ କାହିଁ
ଦେଖୁଥିବାର କୟା । ସଦିମୋହିବ କାନ୍ଦିବିଲେ ଅଛି
କିନ୍ତୁ କିମ୍ବାରେ

ବିଜ୍ଞାନିତି ସମିତି—ମୁଦ୍ରଣ ବଳଖରେ
Economic Conference ଅର୍ଥାତ୍ ଏକ
କାହିଁଟା ବିଷୟକ ବାସ୍ତଵକ ସମ୍ବଲିତ ହୋଇ-
ଥିଲା । ଏହିଜୀବି ପ୍ରାଚିତ ହେବାର ଛାପନବର୍ଷରେ
ହୋଇଥିଲା । ଏହିଅବଳି ମୁଖରେ ଉତ୍ତର ବଳଖରେ
ପ୍ରକାଶ ହେବାର ମୁହଁରେ ମହାକାଳରେ ଦ୍ୱାରା
ପ୍ରକାଶିତ । ଯଥବ୍ରତ ମୁଖରେ ଗୋ ୧୭ ଟଙ୍କା
ଭାରତୀୟ ପ୍ରାଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍
ଦେବକେବ ଭାରତୀୟ ପ୍ରାଚିତ କର୍ମଜିବିତରୁ
ମରାପ ଦେବକେ ମୋହରେ ଗୋ ୧୦ ଟଙ୍କା
ମୋହରେ ତନିକିମ୍ବଳ କାହାର ବହମାର କଳ
ଦୂରକ ବସିଥିଲୁ ଯହି ଦେବ ବହମାର ପ୍ରାଚିତ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପ୍ରାଚିତ ହେଉଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାର୍ତ୍ତରେ ବିଜ୍ଞାନିତି
ମାର୍ତ୍ତରେ ଏହି ଏହାଟିଥେ ବିଜ୍ଞାନରେ ମାନାପ୍ରକାଶର
ଅଧିକାରୀ ଓ ଭାରତୀୟ ଜୀବିତରୁ ସଥା,
ବାଜାର ସ୍ଥାନ, କାଠରେ ଜୀବିତ ବାବାର ଦେବକୁ,
ଦେବକୁ ମୁହଁର ଦେବକୁ ଦେବକୁ
ବିଜ୍ଞାନ ଅଧିକାରୀ କୁତୁ (Institute) ପ୍ରାଚିତ
ଦେବକୁ ବନ୍ଦରସ୍ଥ ଜୀବିତରୁ । ଦେବକୁ ଏହା
କୃତ୍ସମ ବନ୍ଦ ଦେବକୁ ସମସ୍ତ ଭାବର
ମାନାପ୍ରକାଶ ସଥାର ହେବା ।

କବିତା-କବିତରେ କଥା କହୁଣ୍ଟାନ୍ତି
କବିତ କବେଲୁ ଅସନ୍ତା ଧେମାଳ କଳିମୟ
କାମକରିବେ ଖୋଜିବା ଗାନ୍ଧାରୀ ପୁଣ୍ୟରେ
କହ ଅର୍ଥୁ ହେବ । ଶର୍ମାକର ସୁଧାର
କହିବ ଅଛ ଯୁଦ୍ଧନୋକ୍ଷେ କୋରାଫରୀ

କେନ୍ଦ୍ରର ଗେଜେଟରେ ସ୍ଥିତ ଧାରାଅଛି
ବରେଣ୍ଯର ଏବଳା ପ୍ରକୃତିଶରୀ ଏବଳା ଧ୍ୱନିର
ପ୍ରକୃତିଶରୀ ୫ ଡି ଏମ୍ ଏ ଅଧିକ ଲିଖିତ
ହୋଇଥାଏନ୍ତିରୁ । ଏବଳାରେ ମହାଶ୍ୱର ମାତ୍ରକିମ୍ବା ଏ ହେବ
ହିସାବରେ ମୋ ୧୦ ଟି ୫ ର ୨୯ ହିସାବରେ
ମୋ ୧୮ ଟି ବୁଢ଼ି ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସାହାରାତ୍ମକ
ତଥା କାନ୍ଦିକା କାନ୍ଦିକାରେ ରହିବାର ବିନ୍ଦେଶ
ଦୟା ହୋଇଥାଏ । ଅଛକ ଜୀବହେଲେ ସେବାରକ
ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ସବୁ ବନ୍ଦେଶ କରସାଧାରଣ
ଶକ୍ତିମାନେ ସୁଲଭ ଶା ୩ ଟଙେ ପ୍ରକୃତ କା
ରେଣ୍ଟରକେ । କାନ୍ଦିକା ବନ୍ଦେଶର ପ୍ରକଳ୍ପରେ
ତତ୍ତ୍ଵକୁ ଠାରିବାକୁ ହେବ ।

ପାଇଁ କରିବାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ମେଷିକେ ଏହାର ଖ୍ରୀମସି
ଜଳନ୍ତିରୁଥିଲାମେହା କରିବେ ଝାହାନ୍ତି ସତଙ୍ଗ
ମହାଶୂନ୍ୟ ଧରିବେ ଯେଉଁ ସତା ହୋଇଥାଏ
ତହିଁରେ ପ୍ରାଣୀର ଅଳେବ ଦୟାଲେବ ଯେବେ
ଦେଇଥିଲେ । ତଥାରେ ରମ୍ଯାନ୍ତି ବୃଦ୍ଧିଷ୍ଠବକ ବି
ଦ୍ୱାରା କରିବେ ଅନନ୍ତରକଣ କରିଥିଲେ । ଜାତିବା
ଚାରି ବାହୀ ଉଚାଣ ହସ୍ତ, କନଟାକୁର ବା
ପଞ୍ଚଶିର ଦେବେଶ ସୁଲକ ଯକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତିକାଳ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ ଦୟାଲୁବାବୁ ଧରି
କାହିଁ ଦିଅଯାଇଥିଲା । ବୃତ୍ତି ଶୁଭର ସହାଯ୍ୟ
ଓ କୁଣ୍ଡାର୍ଜ ଲିଙ୍ଗର ଅବଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ସହ
ଦିଯିଲେ ସାହାଯ୍ୟ ଦୟାଲୁବାବୁ ଅବେଳା
ତରଫିରାଇ ହୁଏ କରିପାଇଥିଲା । ଶାମକ ସର୍ବ
ଦିନରେ କିଛି ଜରିବିଲେ ମେଘ କିନ୍ତୁ
କାଳିତା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ନୋଇ ଥୟାଦୁବାବୁ ମାନ୍ଦି
ଧରିବାର ଦିଅଯାଇ ଏହା ମାତ୍ରମେତେ ସତର
ସୁଲ ପରଦର୍ଶକ ଦୟାଲୁବାବୁ ପାଦର ସମ୍ମାନ
କାପକା କରିଯାଇ ସମ୍ମ କିମ୍ବା ଦୋଷଥିଲା ।

ନୀତିବ୍ୟାଜ୍ୟ—ଶ୍ରୀମଦ୍ ବାଣିଜ୍ୟ ପରିଚାଳନା
କଲିପାରା ପଞ୍ଚଶିଳଗାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅପରିଚିତ
ହୁଏଛି । କଲିପା କୁଳରେ ସେ ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟ
ପରିଚି ଲୋକ ବନ୍ଦିଗାନ୍ତୁ ଲୁଳିଥାଏନ୍ତି । ସେ ଏକ
ଅପକ ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏନ୍ତି ଯେତାହାନ୍ତି
ମଧ୍ୟରେ ଶାକରେ ଖାଦ୍ୟ ଦୂଷ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ମାଟିର ବୃକ୍ଷ ଦ୍ୱାରା କରିବା ପାଇଲା । କଥାଟା
ଯଳ, ଲୁଣରୁଦ୍ଧର ଭାଲେ ଶାକ ବନ୍ଦିଯାଏ
ମାଟିରଦୂଷ ହାତ ପୁଣ୍ୟରୁଦ୍ଧର ହେଉ । ଶାକାଟା
ମୁହଁରାନ୍ତିର ସ୍ଵର ସମନରେ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ
ବୌଦ୍ଧ ଅନୁଭବ ହେବ ଓ ନାହିଁ, ପଣ୍ଡିତ
ମହାରାଜୁ ମହିମାରେ ଯଳ ହୁଅଥାଏ । ପୁଣ୍ୟ
ସର୍ବରେ ଦ୍ୱାଦ୍ଶତା ଶାତର ଦିନରୁ ଦେଇ
ଥାଏଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ୱାଦ୍ଶତା ଦୂଷ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ଦ୍ୱାରା ମାଟିର ବୃକ୍ଷ ବ୍ୟକ୍ତିଗାନ ହରେ ପାଇଲା
ବ୍ୟକ୍ତିଗାନ ଭାଗୀରଥ ହେବ ଓ ?

ବରେଳିର ଅଗ୍ରାମ—ଶିଖର ପକ କାହାର
ଥିଲା । ଏଥର ମାଟିକୁଣ୍ଡଲେଷକ ପଥିଷାଦେ
ଥିଲା ହଜାରରୁ କେବଳ କିମ୍ବା ପାଇଁ କରାଯାଇଛନ୍ତି
ଅଛି, ଏ, କେଥାତେ, ଏଥାର ସି ଧର୍ମଜ୍ଞଙ୍କାରେ କାହାର
ଦିକ ଦଳାରରୁ ଘୟାଇ ଶବ୍ଦ ପାଇଁ କରାଯାଇଛନ୍ତି
ଏଗାରେ ପଗପ୍ରେ ଆଖିନ୍ତି ବରଷାରିବେ
ଏହିମହିନ୍ଦିଏ ବରେଳି କରିବାର ଦିନତତ୍ତ୍ଵରେ
ଲାଗୁ ଅଖିବରେ ଦାଖିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସବୁ
ବରେଳିରେ ନିର୍ବିଜ୍ଞ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୁହା ପଢ଼ିବାର
ବିଷକ୍ତି ଅଛି । ମୁହଁବିଂ ନହା ଥିଲେ ମାତ୍ର
କରିବାର କବିତାଟିକି ଶାହାନାରର ବିଭିନ୍ନ

ହେବାର କରିବାକୁ ହେବା । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ
ଦୁଇ କଲେତ ପ୍ରାଣକ ବିଷପୂରେ କରିବାକୁ-
କରୁଳ ଅପରି ଚାଲୁଲେ କରି ମରି ଉଦ୍‌
ଦୀନ ପାରିବା ଏବଂ କରିବାକୁ

ନହାଇବୁ ଜୋଟିଏ କୁତଳ କରେଇ ସ୍ଵାଗତ
ଦରିବାକୁ ଦେଖୁ ତରି ଯଥ ଦୟପଣ୍ଡିତଙ୍କାର
ଆଜାଧ କିମ୍ବାପ୍ରକାଶକୁ କୃତକାର୍ଯ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରର
ନାହାନ୍ତି । ଘରକର୍ତ୍ତାଙ୍କୁ ଇହା କପ୍ରାରତ
ସହସ୍ରବାଦ ଦରିବାକୁ ପାରନ୍ତୁ ଅଦା କି ପରି
ଲାଧା ଦେବାକୁ ଦେବ କଲୁଥିଲ ପଛ ହାତ
ଏଥିରୁ ମୁକାର ପାଇଁବାହି ।

କୁଟିଳ ହୃଦୟ—ଦିନର ପାଇଁ ଆଜି
ମହାଶୂନ୍ୟ ଲିଙ୍ଗେ ଦୂରପ୍ରକୃତ ସହିତ
ମାହାତ୍ମେସ ଲୋକଙ୍କରେ “ବିଶ ଶଳକ୍ଷେତ୍ର
ଦୀରଜ୍ୟ ପୁଲାପର ଶାଖିପୁଣ୍ୟାଶୀ” ତାଙ୍କ
ଶ୍ଵରୀ ଏ ପୁରୁଷ କଥା ଦରଶକ୍ତି । ପତ୍ର

ଏହି ଅମେରିକାର ସାନଫ୍ରାନ୍ସିସକ୍ଷାତ୍ତି ଯୋଗିଲା
“ହନ୍ଡ୍‌ଗ୍ଲାମ ଶଖର” କାର୍ପୋରେସନ୍‌ରୁ ଯୋଗିଲା ଓ ପରିଚିତୀ ସହ ପ୍ରତାଣିତ ହୋଇଥାଏ
ସ୍କ୍ରାପରେଟେର ମଳକ୍‌ମେଜା ଦେଖି ପୁସ୍ତକ
ପ୍ରକାଶ ବନ୍ଦ କରିଥାଏନ୍ତି । ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପୁସ୍ତକରେ ଏହାଙ୍କ କଥାପରୁ ଅଛି, ଯା
ପରିଚିତେ ଜଳଧାରାରେକି ପକରି ଦିଲା
କାର୍ପୋରେ ଅଧିକାର ସାଥର ବୋରଡାରେ
ସରବଂ ସେପର ପୁସ୍ତକର ପ୍ରକାଶ ବନ୍ଦ ହେଲା
ହେଲା । କିନ୍ତୁ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶ ବନ୍ଦ କରି
ନାହିଁଲେମ ଉତ୍ସାହାଜଳ ଦେବ ନାହିଁ
ସେହି ପୁସ୍ତକରେ ଦେଖେ ପୁଲାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧ
ଦୌର୍ଘୟ ଅଭିଯୋଗ ପାଇ ଦେଖେ ତଥା
ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ଦିଲାଗର ଦିଲକ୍ଷଣ
କରିବା “ପାଇଁ” ଦେଖୁଣ୍ଟା ଦେଖିବାରୁ ହେଲା
ପୁଲାଙ୍କ ଅହିରେ ବଜାଣିଲାଇ ଅପକାଳକାଳ
କରି ବାରିବା, ସଜପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଦ୍ୱାରା ହାତ
ଢାକି ଦେବା ଦୃଢ଼ିବ ।

ପ୍ରେସ ଅକ୍ଟ୍ର ମନ୍ଦିର—ଭାଗର ଧୂର ମାତ୍ରରେ
ପ୍ଲାନେଟ୍ ଏଣ୍ଜେକ୍ ଟ୍ରେସର ସବୁଙ୍କର
ରୁହୁଳ ମନେଶଜୀନଙ୍କ କରିବୁ ଛାଇ ହିଲ୍
ଟଙ୍କା ଲାଟିକ ଗୃହସ୍ଥରେ । ଏହି ଆବେଦନ
ବିବୁଦ୍ଧରେ ଶାଖାକା ହାରଦେବାରୁରେ
ଅପରିନ ହୋଇଥିଲା । ଦରଖାପୁରାପ ପରି
ବାରଙ୍ଗାର ଝୟାଳ ଦିନ ଦହରେ—“ ମା
ହେଲ୍ ପ୍ରେସଅଇନର ଶାଖା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
ବୈବେଶ ଦେଲାଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଏହା ପ୍ରେସଅଇନର
ଜାରୀ ପୂର୍ବେ ପ୍ରେସଅଇନର କୁଟ୍ଟାମର୍ଦ୍ଦ ସଦୃଶ ଦିନ
ଦୟୋଜନ ହୁଏ । ଏଣ୍ଜେକ୍ଟରେ ଏହା
ଶାଖାକବ ପଢ଼ିଥିଲା, ଅତିକ ଏଣ୍ଜେକ୍ଟର
ଲାଟିକ କେବାରୁ ଦିଲେ ପ୍ରାଚେରିବ କବ
ମେହଦି ଅନୁମତି ପ୍ରୟୋଜନ । ” ସବୁ
ଧରିବୁ ଦିନ ମନୁକ ଦହରେ, ପ୍ରେସଅଇନର
ଶାଖା ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଆଜିକେ, କେବଳ

ବ୍ୟକ୍ତିର ହୃଦୟର ଫଳକ ପଇଁ ଜୁଗ
ନିଃ ସମ୍ପଦିତ ଓ ଜ୍ଞାନ ମାତ୍ର ହେ
ମନ୍ଦିରର ପ୍ରକାଶ ଉଲ୍ଲେଖେ, ବନ୍ଧୁ'ମାତ୍ର ଏଥାକି
ହେବାକ ହେବାକ ଆମର ହୃଦୟେର କୁଣ୍ଡଳ
ଅକାର ପାଇଁ । ମେରାକେ ମାନ୍ୟୋଦୟ
କୁଣ୍ଡଳ ରହି ଦିଲ ପାହାନ୍ତିରୁ ଯାଏ ଆମ ଅମ୍ଭା
ପାରେ କରଣ୍ଟିରୁକାଣ୍ଟ ଉପରେ ଏହି ମହିନେ
ଜୋଟିର ତାପ ନନ୍ଦକାଳୀ ଉପରେଥିବା ଦେବ
ଅନ୍ତରୁ ଯେ, କାହିଁକି ତାକେ ଜୁମିତି
ଧାର ଅନୁଷ୍ଠାନେ ବୁଝାବା କେବା ନାହିଁ । ଫଳ
କିମ୍ବା କଥା ଦେଲା ଏକ ।

ବର୍ଷାରେ କିମ୍ବା ।—ବଳତା କି ୨୦୯
ବର୍ଷାଶ୍ରୀଷ୍ଟ ସବେ ଉତ୍ସବପଣ୍ଡ ଏହି କୁଣ୍ଡ
କିମ୍ବା ଦୂର ଦିନରେତା ଅବେଳାର କରାଯାଇ

ବାନ ଅସେଷ୍ୟ ଲୁହ କୁରିପୁଣୀ ଜାତ୍ର ଦିନ
ରେ ଦେଖିଥିଲୁବା । କିମେ ଶୈତନ ନ ଯାଏ
କହୁଗ ହୋଇଯାଇଥିଲୁଗ ଏବଂ ମାତ୍ର ସଂକଳନ
କାହାର କାଳରେ ଦୂରପରି ଦେଇଥିଲୁଗ ।
ଆଉ କିମେ କଥା କହୁଗ କୋଇଥିଲୁଗ
ଏମାତ୍ରେ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଚିହ୍ନରେ ଅବେଳା ନାହିଁ
କୁରିଥିଲା ଓ କଥା ର୍ବାଳ ହୋଇଯାଇଥିଲା
ଆଉ କିମେ କେବଳ କଥା ଚିହ୍ନରେ
ଅବେଳା କଥା ନାହିଁ ଭାବେ ହୋଇଥିଲୁବା
କାହାର ଅମେରତା ପ୍ରକାଶୀର । ଅମେରତାରେ
କାଳପାତରକୁ ଉତ୍ତବ କରିବ ଏବା ପ୍ରକାଶ
କଲା ।

ମୁହର ହାତର ।—ଯୁଦ୍ଧ କେବଳ ଏହି
ଅଥବା ଆହାର ଖେଳ ପାଇଁ ନରପାତ୍ରଙ୍କାର
ଜୀବଜୀବ ହତ୍ସଂପଦକି ଶୋଭନା ଏବଂ
ମୁସଲମାକ ସିଂହାସନି ପୋତବା ସକଳେ
ଉତ୍ସେଷ ସ୍ଥାନ କରିବ ଦୋଷଅଛି କି କାହିଁ
୧ କିମ୍ବା ଦେଇ ବିନ୍ଦୁ ପାଇଁ ସ୍ଥାନେଭର ପଦ
ଚାଲୁ ଶାକେବ ପ୍ରସ୍ତୁ ଆଗର କରିବୁ ମର୍ଯ୍ୟା-
ମେଣ୍ଡକ ପକ୍ଷକୁ ଜୁବର ଦିଅଯାଇଥାରୁ ଯେ
ସବଳ ସୁନ୍ଦରେଣ୍ଟରେ ହାତୁଳୁ ଶୋଭନା ଏବଂ
ମୁସଲମାକୁ ଘୁଣ୍ଡ ସ୍ଥାନରେ ଶୋଭିବାର
କହେବାବସ୍ଥ ଦେବା ପରମାକ । ତାହାର ପଞ୍ଜା-
ସପତହିମାତ୍ରେ ବୁନ୍ଦରେ କୁଟୁମ୍ବ ମୁତ୍ତଶବ୍ଦ ଶୋଭ-
ପକାନ୍ତି । ପ୍ରାଦୁର ଓ ମଂଜଲଗୁଡ଼ ଦକ୍ଷିଣ ହବ-
ପାଚାନମାନଙ୍କରେ ହନ୍ତ ମୁହର ଶୋଭନା
ଓ ମୁସଲମାକ ସୁନ୍ଦର ଶୋଭନା ସକଳଜ
କରିବାର ଫେରେ ଉତ୍ସେଷ କାବସ୍ତା କରାଯା-
ଅଛି । ବୁନ୍ଦର ପାଠମାତ୍ରେ ଉତ୍ତରଦିଶେ
ଭୁବନେଶ୍ୱରେ ଯେ କର୍ମକାରୀ ପାଠମାତ୍ରକ

ପର୍ବତ ମଧ୍ୟ ଥାବେକ ସନ୍ଦର୍ଭକୁ ଲହୁଶୁଣିଲ
ସରବରା ଅବାଳପର ଆଖିଯୁ ପରିଶ କରିଲେ
ଏ ଉଥା ଜାଣିଥିଲେ ଅଗ୍ରା ସମୀ ପାର୍ଟିରୀ
କରିଥାଏଲେ । ଲାଭଦିବାତୁ ଜମାପାର୍ଟିରୀ ପ୍ରଦାନ
କରିବା ସମ୍ଭବେ କରିଥିଲେ—ପରି ଆଖିର
ଅପରାଧ ହୀହାର କରୁଥା ସମୀ କୁଠିଲେନ୍ତି
କିମନ ଦୃଢ଼ାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଧରି ଅବତାରେ
ସମା କରିଲମ । କବିତା ଦୂରତ୍ଵ
ଦିଲେ ଶୀହାର ବରିଲମ । ଏହିରୁ ପାଠ୍ୟ
ମନେ ଦୃଷ୍ଟିରକେ ସତେବ ପରିବର୍ତ୍ତନ
ପରି ଦୂରାକ୍ଷରା ଏହି ଚିତ୍ରରମ୍ଭରୀ ।

ଏହାରେ ଯେବେ ହାତରାକେ ସାମାଜିକ
ଅନ୍ଧାର ସହିତ ପାର୍ଶ୍ଵ ଚାଲିବୁ କାହାକୁଠିଲେ
କି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟର ଯେ ମଳକ ହୁଅଥା ଏମିତେ
କିମ୍ବା ମାତ୍ର ପାର୍ଶ୍ଵ ଥାଏ ।

ଭକ୍ତିବ୍ୟାପିକା

It is needless to say that the war is the one absorbing factor now. Its progress and fluctuations in the various zones is being carefully watched and whatever appear in the English and Vernacular papers are greedily swallowed by the mass who assimilate them according to their own light. In anything and everything the war comes in. From the highest to the lowest all are feeling its effects. When the history of this war comes to be written, the formidable mass of facts and figures from all points marking its progress and conclusion and its effects direct and indirect on the civilization of the world will simply make it unwrittenable, if we can use such a word. Go to a Hotel or a Restaurant, to a Meeting or to a Club, to a Bazaar or even to a Siam, you will find war written on high boards. The cooly goes to the Bazar and buys his rice and vegetables or other piece meals and when he comes home with his satchel of meagre supplies of life's comforts, he unloads himself with a sigh and a throb that things are dear, because, of the "Ladahi." So does the Kirani, Chaprassi and their Hakim Shahebs. The pinch is being felt any where and every where. As we once said, neither mythology nor

history has a parallel to the terrible war that is holding its holocaust by millions and tens of millions daily. But, then, where is the end and when shall it come? Who can see and say? The "Bengalee" very justly remarked that even the "grey fringe" of its end is not visible. Not visible to the naked eye, nor to the eye inspired. We are being drugged by the Germans with rigmaroles which we take at their worth. The one who was the guide, philosopher, friend and prophet is gone. We mean the great Lord Kitchner. He saw, foresaw and prophesied that the war will last three years. More than half of the period has been consumed with his own most lamentable and tragic consummation. Yet the end is in the unknown horizon of human knowledge. That this war will come to an end nobody has any doubt. To a beginning there is an end. Birth means death. That this war will come to a successful end there are no two opinions. Whatever pessimists may say. We

are optimistic. That the indomitable British Lion will come out successfull we are sure according to our faith. The Hindu lives by faith which means faith in 33 millions of Gods. The Hindu sees every thing in God and in God every thing. To him every thing is God. So therefore the British Raj is the ordination of the Hindu God's Dispensation, based on virtue, faith and justice. The British Raj is nothing, not worth a straw, if the Indian Empire with its vast population of 325 millions is not saturated in their faith in British Gods who rule a nation with

justice which equates a pugil with a peasant; and make the lion and lamb run riot. This is no myth nor fable but a hard truth. A Raj like this must triumph and last. We are sure of it. Though the war is now the all absorbing topic of the day, speculations are not only ripe but are not slow in running high. High ideas and ideals are being launched. Forecasts are being made of events that are to follow the termination of the war, all culminating in high aspirations and hopes of a vast and revolutionary change in the administration of the Indian Empire. The other day, the veteran Amrita Bazar Patrika noted for his originality of views and ideas said that as the Law of Conscription has been enforced in the United Kingdom, it ought to be extended to India, so that the able bodied Europeans in service or otherwise engaged may be sent to the Front and their

places filled up by Indians. In a Lantern Lecture at Darjeeling before the Governor of Bengal on "Ancient Hindu shipping" Dr. Radha Kumud Mukherjee M. A. Ph. D. made suggestions for the establishment of shipbuilding dockyards and of naval schools. He said

"Before I resume my seat, I
"may be permitted to express a hope
"that this Indian Shipping of which
"I have given Your Excellency some
"account to-night and which played
"such a considerable part in the history
"of India, in the development of its
"commerce and the spread of its civili-
"zation may be revived under the aegis
"of the British rule by the establish-
"ment of a dockyard for the building
"of ships and of naval schools and
"colleges for the training of the neces-
"sary men. The Indian navy and
"mercantile marine, thus revived, will,
"it may be hoped, form an important
"link in the chain of the Imperial Navy
"which binds together the remotest
"parts of the British Empire and has
"secured to it the command of the
"seas. India, My Lord, has a right to
"contribute to the naval defence and
"strength of the Empire, and there is
"no reason why her abundant maritime
"resources both in men and material
"should not be developed to relieve the
"Imperial Navy of a part of its heavy
"burden in respect of the defence of
"the home waters."

These are very enticing and exhilarating, whether they are realizable or not. But such speculations have a value of their own. They show the signs and the way the wind blows. Taking the cue and following up our article in the last Saturday's *Dipika*, may we be allowed to indulge in a little speculation? What we mean may be said in a few words. We said that the men and materials of the Feudatory States ought to be utilized for the Imperial purposes. This is a broad question involving the political status of the Feudatory States. But we, however think that at a juncture like the present, advantage should be taken by enlisting the sympathy and support of the Rulers and Chiefs of the Orissa Feudatory States who, if given the opportunity, would come to the relief of the Empire's need in men and money as Rulers and Chiefs in other parts of the Indian Empire are doing.

ଶ୍ରେଷ୍ଠମୂଳ—ମଧ୍ୟ ନିର୍ବାଚଣ ଓ ଉପରେ
ଫେରେ ହେବା ସ୍ଵାକ୍ଷର ଦ୍ୱାରା ଉପରେରୁ
ପରାଗ ଭାବୁ ସ୍ତ୍ରୀରେ ସମୟ ଘରପରେ
ଦ୍ୱେଷମୂଳ । ୨୭ ପଟ୍ଟଖାତ । ସମୟ କରିପରେ
ହମେ ତମ ଅଛିବା ଦ୍ୱାରା ୯ ସଫଳ ବାହୀନ୍ଦ୍ର
ଏବଂ ଆଶା କରିଯାଏ ଏହି ଦେବ ଅଛିରେ
କରିବାକୁ ବହାୟ ହୋଇଯାଇ ଏବଂ କରି ଲାଗି
ପ୍ରାଣର ଜୀବନାଶକାଳିର କିନ୍ତୁ ରତ ହେବ । ଏଥିପୁରା
ପ୍ରାଣର ମୁଗ୍ଧ ସଂଖେ ୩୩୯ ପୃଷ୍ଠା ।

ହସ୍ତ ଉପାର୍ଜନ—ଏହିକୁଠିଗା ॥ ୧୯୮୭
ଶେଷ ହେବା ସ୍ତ୍ରୀଭବ ବୁଝି ଉପାର୍ଜନରୁ
ଜ୍ଞାନାବେ ରେ ବନ୍ଦେଶ୍ୱାରରୁ ପ୍ରୋତ୍ସମା-
ବର୍ଣ୍ଣମୋତ ଅଶେଷା ହୃଦୟ ସମ କିନ୍ତୁ ସ୍ତ୍ରୀ-
ଦର ଶେଷଭାବରୁ କୃତ୍ତବ୍ୟ ଏହି ଅଧିକରେ
ସକଳ ଧୂଳି । ଅର୍ଦ୍ଧମାର୍ଦ୍ଦ ସେତ ବଳମୁକ୍ତ
ଧୂଳି । ତାଙ୍କ ଏହାର କର ସୁନ୍ଦରିଙ୍କ, ମଧ୍ୟ-
ଭାବର ଏହି ସମ୍ପଦଦେଶରେ ବିଶେଷଭାବରେ
ହେଲେଯାଇଥିଲା । କିମ୍ବା କୁରେ ପ୍ରାୟ ପରିଦିନ
ଦର୍ଶି ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ତା ୫୫୯୮ ଉତ୍ତରେ
ଅଧିକ ଏହି ବିହାରରେ ୫୦ଟା ୮୫ ଲକ୍ଷରେ
ନଳିକରେ ସଧାରଣ ହୁଏ ବୋଲିଥିଲା । ଏ
ପ୍ରାୟ ୩୦୦୦ ଏହି ଚେତନାରେ ପ୍ରାୟ ୨୫୫୫୮

ଦୟା ରଖନ୍ତି ଗାଥ ଠାକୁର—କଳେପତି ନିବାସ
ଦିଲ୍ଲାଯାଇ ଦିଲ୍ଲି ସରୁ ବର୍ଷାନ୍ତରାଥ ଠାକୁର ଗା
ମୁଦ୍ରାରୁ ମାତ୍ର ନା । ୧୦ ରଙ୍ଗ କୋଣାରକ୍କ ଶାନ୍ତି
କରିଥିଲୁଣ୍ଟ । ସେଠାରୁ ଯେ ଅମେରିକାରୀ
ମହିଳା ଉଚିତେ । ଅମେରିକା ସୁଲ୍ଲବଳା

କିମ୍ବବ୍ୟାଳୟ ସମ୍ମରେ ଅଠରଗେଡ଼ି ଉପର
ଦେଖୁ ପ୍ରବାନ କରିବା ବାରିଷ ଏହି ଦଲୀଳ
ତୋଳାଇ (ପ୍ରାୟ ୨୭ ଦଇର) ଗଢା ପି
କେବାରୁ ସମ୍ମର ଦୋଷଅବୁନ୍ତି । ଏହା ସ୍ଵର୍ଗବା
ଜାର ମୁକ୍ତ ପ୍ରାବିହାର ଓ ବେଶୋଦିକ
ଗୋଡ଼ିଏ ଉତ୍ସଳ ପ୍ରମାଣ ।

ନିର୍ବାକାର — ଏଲାହାକାବର 'ଅତୁଳ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି'
ଜାମକ ଛନ୍ଦପତ୍ରା ଲେଖିଲୁଣ୍ଡି ବି ସେଠି
ନିମ୍ନ ବଦାଳପୂର ଚଳିଛ ସନ ୧୯୭୩ ବାର
ମାଟିକୁଣ୍ଡରେଶ୍ଵର ପଥାରୀ କେଇଥିବା । *** ଶ୍ରୀ
କନ୍ଦୁ କେବଳ ୧୯୫୦ ମୁହଁ ପାଇଁ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି
ଏ ସେହି ଉପରେ ପଚାଶ ମାତ୍ର ପୁଅ ଶେଷୀରେ
ପ୍ରାଚ ପାଇଥିଲୁଣ୍ଡି । ସହଯୋଗୀ ସମାର୍ଥ କହୁ
ଅଛିଲୁ ବି ଏହା କରେଲାଙ୍ଗା ଭାବୁ ଅଟେ
ଶେଷା ଅଥବା ପରାମର୍ଶ ହୋଇବୁ ଏହା ବିଶ୍ଵାସ
ଶୀଘ୍ର ଗହର ଦିନର ମନୁଷ୍ୟର ଓ ପ୍ରଭାବ
ଦେବା ଦୁଇର ।

ସୁକା ଅପରିଷକ ହେଉ ଆମା—ଅବଶାନ
ପ୍ରଦେଶ ଧର ମାନ୍ଦୁଳ ପ୍ରଦେଶରେ ଏହି
ଶେଷୀର ଗୋଟିଏ ହେଲାମାତ୍ର ଅଛି । ଏହି
ଜାଣେର କଣ୍ଠରେ ଅକ୍ଷୁଟିତ । କ ୨୫ ଟଙ୍କା
ବସ୍ତୁର ଜଣା ବାପଦୟ ପ୍ରାଚ୍ଯ ସୁବାମାନେ
ବଠାଇବ ବାବ କରନ୍ତି । ସେମାନେ କ ୨ ଟଙ୍କା
ଛଢିଶିଯା ଏହି ସନ୍ତା କାନ୍ଦୁନ ଶିଥା ଏବଂ
ପାଇଁବନ୍ତା ଶୈଳୀଷ ହାର୍ମ ଶିକ୍ଷା କରନ୍ତି । କିମ୍ବା—
ଶିଖା ନିମ୍ନେ ଦୂରତତ ଗମିରକଣେ ହେଲାମା
ନାହେ ଓଡ଼ିଆ ଶେଷଟ ଅଛନ୍ତି । ଏହିର କୁମା
ରୁଣା ବନ୍ଦେର ଜାନାର ଓ ଝାପ ଶିକ୍ଷାଦେବ
ନେବା ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଦେଖାନ୍ତ ଏ ଦେବ
ଶିଖା ପ୍ରକାର ମାନ୍ଦୁଳ ରଜ୍ୟମେଧ୍ୟର ଅବଶାନ
ନାହିଁ ।

ବିବାହପତ୍ର—ବଜ୍ରପୁଣ୍ଡରେ ବରପତ୍ର
ପୁଅ ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଞ୍ଚାକର ଏହ ବନ୍ଦି ସମାବେ ପଥୀ
ରୋଗେ ଲୁହାରାତରେ କି ପଞ୍ଚାକରେ ଉଳ୍ଳାଙ୍ଖ
ଅଭ୍ୟବ ହେଉ ଉଳ୍ଳାଙ୍ଖ ଅଭ୍ୟବ ସେହି
ଏହ ଉଷ୍ଣପତ୍ର କୋଇଶୁଦ୍ଧ । ବରପତ୍ର
ଯେତେବେଳେ କବନ୍ଧାତର ଦେମନ୍ତ ଶାକବିରୁଦ୍ଧ ଓ
ମହାପାପ ଏହ ସମ୍ମଳ ରମ୍ପୁର ନୂଳ ଅରେ । ଧର୍ମ
ଭର୍ମାର୍ଥ ପଢିଛି ବିବାହ ଅର୍ଥାତ୍ ଲେଲୁପବ ହୋଇ
ଦଳରେ କିଣାକିନ୍ତା ଦେଇଲାରେ ପଦ୍ମଶିଖ
ଦେଇଲାର ପାଗାଳ ଦାଙ୍କର ବଥା ନହେ

ଏଥୁର ଏହିମାତି ସ୍ଵର୍ଗଭାବ ଦିଶି କି ସମାଜ
ବାହରେ ଅଛି । ଶିଶ୍ବ ପଢ଼ିଲା ସଙ୍ଗେ
ଦୂରପାଞ୍ଚ ଲୋକଙ୍କ ଦେବା ପ୍ରମାଣ ଦେବତାଙ୍କ ଦେ
ଅନ୍ଧବାଜର ଦିଶାର୍ଥ ଦେବତାଙ୍କ ଧର୍ମର୍ଥର ଉପର
୪୯୯ ଲକ୍ଷ୍ୟାଧିକ କିମ୍ବେ ନାହିଁ ।

ବର୍ଷର ସ୍ଥାନପୁର ଦାଖା ପଣ୍ଡିତଙ୍କ ବେଳୁ
ବଜାଳା ବନପ୍ରେସ୍ ମନ୍ଦିର ସେହି ପାଣ୍ଡୁଲିପି
ପାଠୀର ଦେବୀ ଦ୍ୱାରା ଭାବର ଭାବର ମହିମାମେହିମା
ପ୍ରାଚୀରେଟ ପ୍ରେଫେରେନ୍ ସମୀପକୁ ଭାରଯୋଗେ
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି । ସେହି ବନପ୍ରେସ୍ କରିଲେ
ଉତ୍ତର ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଏବଂ ଭାରଗ୍ରୟ ମୁଦ୍ରା ସମ୍ବନ୍ଧ
(Indian press act) ବହୁତ ବହୁବିଧାରୀ
ବାରଶ ଅବେଦନ ପରି ପ୍ରକ୍ରିଯା କରିବାକୁ
ଗୋଟିଏ ସବହମେଟ କମ୍ପ୍ୟୁଟର କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି
ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଏବଂ ପାଇକ ସେତ ଭାବରର ସମ୍ବନ୍ଧ
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଘୋର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଲାଗିଅଛନ୍ତି ଓ
ପ୍ରାୟ ମୋଟାମାତ୍ର ଭାବର ଏବମର । ଅଧିକର୍ତ୍ତା
ଏବେ ପ୍ରକଳି ସ୍ଵଭାବିତ ପ୍ରକଳି କିମତ ମହିମାମେହି
ବହୁତ କମ୍ବର କରିବେ । ଅନ୍ତର୍ଭାବ ସୁନ୍ଦର ଦେଲେ
ଏମନ୍ତ ଘୋରହୃଦୟ ସହିତ ବାବପ୍ରାୟ ସ୍ଵଭାବର ଉପରେ
ଉପିତା ।

କରିବ ଥାବା ଖଲବନ୍ଧରେର ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ-
କରେ ବସନ୍ତବେଳ ତୁଣ କହୋଇ ପ୍ରମେ
ହୁବି ହେବାରୁ ଶହବଜାନେ ନବାନ୍ତ ବଞ୍ଚ
ଦେଇ କରୁଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀବିବୋତ୍ତ କେସବ-
ମଧ୍ୟକ ବାଦହୁବ ଓ ତିଳର ମଜିଷ୍ଠ ଟ ସାହେବ
ଏଥର ପୁଣ୍ୟବର ବନ୍ଦୋବନ୍ଦୁ କରିବା ନିଶ୍ଚିନ୍ଦନ
ଶ୍ରୀରାମ କରୁଥିବା ।

ଏ ସ୍ମୃତିରେ କଟକରେ ଯେଉଁ ଦେଶରେ
ପେଗେନେବ ମର ଅଛନ୍ତି ଆବା ଲମ୍ବରେ
ହେବାଗର ସଥ—

ଅନ୍ତର୍ଗ୍ରହ	କ ୨
ବାଚରେଣ୍ଟରେ	କ ୩
ଦୁଇ ବେଶରେ	କ ୪
ବଯୋଧୂରିରେ	କ ୫
ମୁଖବସ୍ତା	କ ୬
ଅମୃତରାଶ	କ ୭
ବଳେଷ	କ ୮
ଅତ୍ଥା	କ ୯

ବୋଲାମ କାରଖାନା ~ଛତାରପ୍ରଦେଶ ଟି ଟୁ
କୁଳରେ ଜଳେ ଜଣିବ ଯୁଲ ସବୀଳହେତୁ ବୋଲାମ ବୟାର ଉଠକାଳୁ ମନ୍ଦିଳାର ବିଜୀ
ଏଣ ବି କଟ ବ୍ୟାକୁ ଅବେବ ଆମହା ୧୯୭
କର ସାମାଜିକ ସହାୟ ପିପ ବୋଲାମ ହୃଦୟର
ବ୍ୟାକୁ ସମ୍ମରଣ ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଭାଜାପି
ପିଟାଇ ସାମାଜିକରେ ଚଲଇଥିଲୁଛି । ହେଲୁଥ
ବିଳଗ କିମିଶର ସାହେବ ଅଳ୍ପ ଫଳ ପାଇଲେ
ରେହ ବେଥାମ କାର୍ଯ୍ୟକାଳୀ ହେଲି ଗ୍ରେଟ
ତୁମର ବିଧା ପଥରରେ ସବୀଳହେତୁ କିମିଶ
ମହାଶୟ ବହିରେ କି ପାଇବାର ବୋଲା ପାଇ
ହେଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତମାୟ କଳ ସହାତ ଅଶ୍ରୁ
ଉତ୍ସମରୂପେ କର୍ମ ଭଜାଯାଇବେ ।
କମେଶ୍ଵର ନହୋବୟ ପ୍ରାଣୟ ହେଲେବେ
ଅନାହୀ ସହିତୁ ଏହ କୋ ବୋଲାଯାକା
ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲୁଛି । ନାହିଁ କାରଖାନା ଅଧି-
ବାସ ଦ୍ୱାପ୍ରକାଶ ଲାମିବ ଦେବାରୁ ଅକ୍ଷମ ଦେବାର
ଅବ୍ୟାହ ଦେବ ଆକାଶ୍ୟ ଦେବାରୁ ଅକ୍ଷୁରକ
ଦୋଷବାସନ୍ତି । ଏହ ବିଲୁ କାମର ନାହିଁ

କହେ ତ ଖୁରୋଟିଏ ଶିଳ୍ପିକିଷ୍ଟ ଲେଖକ
ପ୍ରତି ଏହା ଲିନାର ଦିଗ୍ବୟୁ । ଏହିପରି ଲାଭୁପାଇଁ
ଏହି ଦେଲା ହେବୁ ହେବର ଜୀବତ ହୋଇଲା
ଧାର କହି ।

କହୁବସେସ୍ତବ—ଏମେଲାକେ ଧରି ପୂର୍ବ
ଦେଲୁ କହ ଛୁଅବତାପ ହନ୍ତରେ ମହାମାତ୍ର
ହୁମାରେ ଜଳଦରମ ପଡ଼ିଥାଇଲୁକାହୁ ସଜେଲୁ
ମାରନ୍ତର ଦୁଇଟି ଖେହ ଉପରିଶରେ ଚାଲ

ଶୋଇବାର ଜୁଲା ୨୭ ଶାହିର କରସ ବନ କାଳିଥିଲା ଏବଂ ପେହଫଳ ଅପଗ୍ରହକେ କୁଳି
ପୁରୁଷରେ କୁଳର ବେଦେଟେଣ୍ଡା ଖାତୋଡ଼ସଙ୍କ
ସମ୍ପଦକଳାରେ ଶାହ, ଶିଶୁକରୁମ ଏବଂ କୁଳବନେ-
ଟିକ ମେମ୍ବରକଳା କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ହୋଇଥିଲା। ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ମାନଙ୍କ ଅମୁଲ୍ୟ ପାଦଗର
ସଥାଯୋଗାଳ ଅମେରିକା ଏବଂ ଭାରତୀୟ
ସୁକରେ ଗାନ୍ଧିଜିର ଜୟନ୍ତୀମହାତମା ସମ୍ମେଲନରେ
ବିବନ୍ଦରେ । ଦରଖେଷରେ “ବାଲା ଶର୍ଵ
ଜୀବନ୍” ଏହି ବାଚି ସମସ୍ତେ ଜଗାରଣ କୁର
ସମ୍ମାନ ପାର୍ଶ୍ଵଜଳକାମକା ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କରିଥିଲେ । ସମ୍ବନ୍ଧକ ଉତ୍ସାହ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ
କଳ୍ପନାର ସତାଶ୍ରେଷ୍ଠ ମେଷ୍ଟାବ ବିତରନ ହୋଇ
ଥିଲା । ଦୁଇ ବେଦେଟେଣ୍ଡା ବାହୁ କୃଷନ୍ତରୁମଙ୍କ
ଏବଂ ଅଭିଭାବର ମେମ୍ବରକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ,
ପରିଶ୍ରମ ଓ ଅର୍ଥବିଦ୍ୟରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ମାନ
ପୁରେ ଥିଲା ତୋରଥିଲା । ପରିବାରର ଶାହ
କୁଳର କୁଳପୁରେ ବିଜନାର କାଳ ଏହି
କୁଣ୍ଡରେ ମଧ୍ୟେ । ପ୍ରାଥମିକ କରିଗା ଅବଶ୍ୟକ
କର୍ମକାଳ ସମସ୍ତେ ଶୀଘ୍ରର କରିବେ ।

କଣ୍ଠ ପଦେନସା କଲେଜରୁ କିମ୍ବଳିତ
ଜ୍ଞାନାଳେ ଗଲ ବ, ଏ, ପଶୁଜୀବି ଉତ୍ତରୀ
ବୋଲିଅଛେ ।

ଦୟାପରିବାର ଯତ୍ନିକାର ମୃଦୁଲୀ
ଦୟାପରିବାର ପାଇବାର ଅବଳୀ ।
କରୁଣାଶ୍ଚର, ଗଜେନ୍ଦ୍ରାସ ଦବ, କର
ପରିଷ୍ଠେ, ବାହ୍ୟାଦି ମହାଧାର, ବିଶ୍ୱାସର
ଦୟାପରିବାର !

৪।৫।৮।১।৬।

ବାଣୀପଦ ନନ୍ଦମାଧ୍ୟ, ଶୁଦ୍ଧର ଗର୍ତ୍ତ,
ମହେକିଳାର ତେଜପାଞ୍ଚାୟ, ବିଷୟକର୍ତ୍ତ
ତୌଧୂର, ଲକ୍ଷ୍ମୀତକ୍ତ ତୌଧୂର, ଅଚ୍ଛଦିତତରଙ୍ଗ
କାଷ, କନମାଳ ତାଷ, ବରତାଖ ତାଷ, ଶୁନାଏ
ତାଷ, ବାତୀରଙ୍ଗ ତେ, ସବୁମୋପାଳ ତେ,
ଘନିଶ୍ଚମାର ହେବାନ, ଶବ୍ଦର ରହମାନ,
ଶୁଶମତନ ବୋଧ, ଶୁରୁକନ୍ତ ମହାନ୍ତ, ମହୁରୁକ
ମହାନ୍ତ, ଧରନ ତରଣ ମହାନ୍ତ, ରଖ ମୋହନ
ମହାନ୍ତ, ଶିଶୁର ଜାପାନ, ମଧୁରୁକ ମିଶ,
ହୃଦୀରଞ୍ଜନ ନିଶ, କେବୁରମାଥ କାଶୁଠ, ଲୁହ
ମୋହନ, ହୃଦାଯୁଠ, ନନ୍ଦନ, କୁନ୍ତାର ପାଦ,
ରହୁମନ, ଅର, ବରନନ, ଶୁଦ୍ଧ, ବଧମୋହନ
ପାଦ, ଆମ୍ରକୁଳକ ପ୍ରସନ, ଅଧବଜ ମୋହନ
ହେବାନ୍ତା।

ଦୁର୍ମୁଖ ସହିତରେ ପାହନାତାରେ କହାଗୁ
ପ୍ରଦୀପମଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ବିଶିଷ୍ଟ ଥୁବା
ଦେବୋବିନିଃ ଦୂର କରିବା ଉଦେଶ୍ୟରେ
ଦେବତାର ନବାମତ ଫେଲ ଓ ବାରଣ୍ୱୁର-
ମାଜେ ଦୁଇ କାମରେ ମୋହିଏ ମିଳିବ
ଶେରିଅବ୍ୟୁତ । ପ୍ରଦୁର୍ମୁଖ ବିଳ ଏହି ନିଲନର
ଚୌଠି ଦେଇ ଏହି ଶିଥ ପିଥ ଓ ଘନ
କିଳମୟ ଦେବାର କୟମ ଦେଇଅଛି । ପ୍ରଥମ
ନିଲନରେ ବନଦ୍ଵୀପ ବିଳ ହୋଇଥିଲା ଏହି
କେବିକି ବିଶୁଦ୍ଧ ଯଷ୍ଟିବିଳ ଓ କୃପ ବାନା
ଦୂର କୁଳପ୍ରସବ ମହୋଦୟମାନେ ଯୋଗ
ଦେଇଥିରେ । ପାତକା ହାରପୋଟ ପୋରେ
କହାନ୍ତି ଓ ବନାକୁଳମଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୁରା ମନ୍ଦିର
ଦେଇବ ଏକେମାନିକ୍ୟ ଏକୁଷ ଦୂର ଦେଇନେ
କିନ୍ତୁ ଆହୁତର ବିଷୟ ଦେଇ । ବିଶୁଦ୍ଧପର
ମହୋଦୟ ଦୂର <ଥୁରେ ଯୋଗ ବାନ ମନ୍ଦିର
ସୁରକ୍ଷାର ଦେଇଥିଲୁ <ବୁ ସେ କୁହେ ଏ ମିଳିବ
ରେ ଲାଭକ ଦେଇଲେ ଅବୁଟି ଦେଇ ମାନ୍ଦୁ
ଦେବାଶ ପରିତା ସହାର୍ଥ ଦେହଅନ୍ତରୁ ଯେ

ଶୁଦ୍ଧ କାନ୍ତିକ ବିହାରୀମାନଙ୍କ ଲେଖିବା
ଅବଶ୍ୟକ । ଯେବୁପରେ ହେଉ ଦୟାରୀର୍ଥୀ
ଅକୁଣ୍ଡଳୀ ହେବା କଲ ଏହି ଅମ୍ବୁମାକେ
ଅକୁଣ୍ଡଳୀମାନଙ୍କ ମୁକୁତରସରେ ଧନ୍ୟବାଦ
ପ୍ରଦାତ ବରୁଣଙ୍କୁ ।

ଦୂର ଉପାର୍କ—ପତ କୁଳ ଯା ୨୭ ର-
ଖରେ ଶେଷ ଦେବା ସ୍ମୃତିର ଶବ୍ଦ ଉପୋର୍ବେ
ପ୍ରତିଥ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ପରମାଣରେ ଭାଲୁ ସ୍ମୃତିରେ
ଗୁରୁତ୍ବରେ ବର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବାକୁ ମେରୀ ୨
ପ୍ରାବରେ ସେଇଁ ସବୁ ପଞ୍ଚଭାବ ଜ୍ଞାନ ଓ ଦୂରା-
ଦୂର ଦେବାର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ସେ ସବୁ ପ୍ରାବରେ
ଉତ୍ତର ବର୍ଣ୍ଣମାନ ଆର୍ଦ୍ର ଦେବାର ଦୟା ଲଗି-
ରହିଥାଏ । ସ୍ମୃତି ଦେବା ତାଙ୍କୁ ଧୂଷ ଆର୍ଦ୍ର
ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ପାଇ ବଳଦୂତ କ ଥିବାକୁ
ଧୀର୍ଣ୍ଣାତ୍ମକ ହାତ କମେର ବୃଦ୍ଧି କାର୍ଯ୍ୟ ଆଶା-
ନୁହୁପ ହୋଇଥାଏ ମାହଁ । ମାନୁକାର ଅବସ୍ଥା
ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଲାହଁ, ବର୍ଣ୍ଣ ରହିଦିଲା
ହୋଇଥାଏ । ମୁକ୍ତିମାତ୍ର ମୂଳ ପାଇଥିଲୁ
ଶାହୀରୀ ସମ୍ମୁଖୀନେ ହାତରୁଥାରୁ ତୁ
ବାହାର ପର୍ଯ୍ୟା ବିଶ୍ୱାସିତାକୁ । ମୂଲକାର
୨୨୨୫ ଜୟ ଏବଂ ଶ୍ଵେତ ହାତ ୨୮୨୫
ଜୟ ସାହୀରୀ ପାଇଥିଲେ । ସାଧାରଣ ଲେବକୁ
ଠାରୁ ୩୨୨୫ ଜୟ ପାଇଥାଏ ପାଇଥିଲେ ।
ଦିପ୍ୟ ଜୟରେ ବର୍ଣ୍ଣ ହେବାରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅବସ୍ଥା
ହେଉ ଅଛି । ପରିବର୍ତ୍ତନାକି ପରିବର୍ତ୍ତନ କମିଟ୍ଟୀ
ଆହୁରି ବର୍ଣ୍ଣର ପାଇଥାଏ । ସାଧାରଣ ମୁଖ୍ୟ
ହେଉ ଅଛି । ମୂଲକାର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଏବଂ ଜୟ
ବାହାର ଅନ୍ତର୍ଭାବ ପାଇଥିଲେ ।
ବିହାର ଡେଶା ଅନୁରଗ ହିଂଦୁମରେ ୧୯୨୫
ଜୟ ମୂଲକାର ଏବଂ ମାନୁକାର ୨୨୨୫ ଜୟ
କି ବର୍ଣ୍ଣ ହେବାର ସାହୀରୀ ପାଇଥିଲେ । ତତ୍ପର
ପଡ଼ିଲାଗର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅବସ୍ଥା ହେଉ ଅଛି । ମାନୁ-
କାଳ ଅନୁରଗ କିମନକାରେ ୨୨୨୫ ଜୟ
ଅନ୍ତର୍ଭାବରେ ୨୨୨୫ ଜୟ ମୂଲକାର ସାହୀରୀ
ପାଇଥିଲେ । ଗମ୍ଭେର ଅନୁରଗ କାଠିଥାବା-
କୁଳେ ବର୍ଣ୍ଣ କ ହେଲେ ଅବସ୍ଥା ଜୟ ହୋଇ-
ଯିବା । କୁଷ ଖଳନ ଏବଂ ପଶୁଗଳଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ
ପାଇଁ ଲୋକ ବିଧ୍ୟାରୁଥାରୁ ୨୨୨୫ ଜୟକ
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ସାହୀରୀ ବିଧ୍ୟାରସନା ।

ତେ ଦେଉଥିଲା ନାମର ଛକ୍ରର ରଂଗର
ପଞ୍ଚକୁ ମାତ୍ରବର୍ଣ୍ଣାର ରତ୍ନାର ସଜ୍ଜଦରଗାରରେ
ଅବସ୍ଥାକ ଦରସନେ ! ଯେ ତମୀର ସ୍ଵପ୍ନକରର
ଏହଙ୍କର ଅଳ୍ପ କିମନ ଅଗ୍ରିଧର ପୁରରେ ଦଶେ
କିମନ ଅର୍ଥାତ୍ ସଜ୍ଜଦ ବା ତମାକର ଶିଖା ଓ
ଶାହଜହାନ ଦେଇମଙ୍ଗିଲି ଥିବେ । ତମୀର ସଜ୍ଜକର-
ନାରର ଦେଇବେଳ ଅବସ୍ଥାରକ ବିଷସ୍ତରେ ତେ

ଏହାର କେଉଁଥିଲୁଛି ।—
କୁଳପତ୍ରବାଦକର ହାତୀ ଖୋଲି ଅଟକ
ମଳା ଏବା ପନ୍ଦ୍ର ଶାର୍କ ସୁରଜମନଙ୍କ ତୁମେ
ହେଉଥାଏ । କବେ ମୃଦୁରକ୍ଷକ ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଦ୍ରିବିଶ

ମନ୍ଦିରରେ ପାତାର କୁଣ୍ଡଳ । ପ୍ରଥମ
ହେଲାନାର କର ସଜାକୁ ବନ୍ଦପୂର୍ବ ସଜାକୁ
ନିଷ୍ଠା କୁଣ୍ଡଳ ଏ ସଜାକୁ ହଜା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ମାନ
ସମ୍ମାନରେ କଥ ପାଇବା ଏ ଶା ଏହୀ କାହାର
ହେଲାକୁ କୁଣ୍ଡଳ । ଅଛନ୍ତି ସମ୍ମାନରେ ଶାର୍ମିଳ
ଦିନବାବୁ କେଉଁ ଅଧିକର ହେଲେ କାହିଁନା
ଉପରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥାଏଣି । ଏ ଶାର୍ମିଳ ମହାଦେଵଙ୍କ
ଦାନର ଗଢ଼ପାଇବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକୁଣ୍ଡଳ ହେଲେ
ସମ୍ମାନକାରୀର ଅଧି କାହାର ପୁଣ୍ୟରେ କୁଣ୍ଡଳ

କର୍ମଶିଳାନ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ପାତ କରିଗଲା

କିମ୍ବା ପରାମାଣୁ ପାହା ଏଥର ପ୍ରତିକର ଧୂ-
କିମ୍ବା ଗାଢା ପୁଣ ଦୂଷଣ୍ଟାହାର ଦେବତ
ଲୋକମାନା କୁରୁ । ଏ ମନ୍ଦିରମାନାକେ କୌଣସି
ବଜୁବ ଅଶ୍ଵରୁ ନାଚ ଓ ବନ୍ଦରୁ କର୍ଣ୍ଣମାର
ଶ୍ରେଣୀରୁ ଆମାର କୁରୁତ୍ରୁ । ପ୍ରତିକର ଅପରିପ୍ରକଳ୍ପନା
ଏବଂକେ ବଜୁପାଦମର ପତ୍ର ଦୂରଦେଖିବେ
ଉପରୀତ ଥାଏ, ଦେଖିଲେ ଦୋଷ କୁଞ୍ଚିତ
ସେମନ୍ତ କି ନବରୂପ କର୍ମକାରୀଙ୍କେ କୌଣସି
ଅଶ୍ଵ ପ୍ରତିକର ପଦେଶ ଦୂରାଥରୁ ।
ଯଥକ ବଜୁପାଦମରେ ଅପରିକଳ୍ପନା ଲୁହର,
ଦେଖୁ ମିଥିକରୁ ପ୍ରଥମେ ଅତୁଥ ଲଗିଲ
ପରେ ଥିଲାପୁ ଦୋଷରେ । ଯତ ବଜୁକାର
ପରିକ ପଦ୍ମପାଦମାକେ ଅପେକ୍ଷାକୁର ସହି
ବଜୁବାର ପାଦଥାନ୍ତ୍ର ମାତ୍ର ସାଧାରଣତା ଦେଖିଲୁ
ଯା ପଦ୍ମପାଦମାକେ ପଦ୍ମକୁ ଅବ୍ୟାପ୍ତ କିମ୍ବା
ବଜୁବାର ପାଦଥାନ୍ତ୍ର । ସାମାଜି ଦୋଷରେ
କୋରିମାନା । ମରିଟ ଦୂରମୁଖ କଳମ
ଦେଲେ କୋରିମାନା ଅଥବା ଦୂରମୁଖକାଳ
କର୍ତ୍ତୁତ । ସପ୍ତ ସମ୍ରାଟଙ୍କର ପ୍ରଧାନରେ
ଦୂରମାନାକେ ଲୁହର ସମ୍ରାଟଙ୍କ କୁରୁର
ଧୂରୁଷ, ସେଇକୁ ସବହା, ପୋଷନ
(uniform) ପକ୍ଷ ବହୁବାନ୍ତକୁରୁତ୍ରୁ, ଦେଲେ
ସେମନ୍ତ ମଧ୍ୟପଶୁବକ ବାବହାର ପାଦଥାନ୍ତ୍ର
ଦେଖିବରେ ଦେଖିବର ମାର୍ଗରେଣ ପରେ
ଦିନ ଘାଟ ଘା ସମୟରେ ଫେରିଲେ । ଏବନ୍ଦିର
ଧର୍ମଯାତ୍ରକ ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ସେହି କରୀ ବେଳକ
(Lunch) ସମାପ୍ତ ଅନୁନ କରିଲୁଛି । ଧର୍ମ
ସାଇହିକ ବିନାହୀକୁ କରିବର ବାଧା ଦେବ
ରକ୍ଷାକାରେ ସୁଖା ଏହା ଅନୁଭବ ସେ ଅନୁଭବ
ସହି ଦୂରା କରିଲୁ । ଦୂରମୁଖ ମିତ୍ରାବ
ଜକୁ ଥିଲା । ଦୂରମାନାକପଣ୍ଡିତ ଦେବିତ ବଜୁ-
ବେଶରେ ଯେଉଁ କୁରୁର ପାଦଥାନ୍ତ୍ର ବେ କରି
କୁରୁତ୍ରୁ । ଦୂରମୁଖ କାମକାରୀର ପ୍ରଦେଶ
ସମୟରେ କୁରୁତ୍ରୁ ପାଦାଗିର ଅଶ୍ଵାକଳ ତାର
କୋରିଲା ଅନ୍ୟକରେ ପ୍ରହରି ଥିଲା । ଦେଖିବର
ପ୍ରବେଶ ମନ୍ଦିରର କୁରୁକୁରୁ ଶ୍ରଦ୍ଧିକାନ୍ତରେବେ
ଦେଲେ, ଏହା ଦୂରମାନର ନାହିଁ, ଏହାର
ପରିବର୍ତ୍ତ ମନ୍ଦିରର ନାହିଁ ପୂଜ୍ୟ ତରି
କଲିପର ସହିତାରିଲେ ନାହିଁ । ଦୂରମୁଖ ଦୂରମୁଖ
ଦୋଷ କୁରୁକୁ ପାଲିତ କରି ପରେ ଚପେଣ
ଦାତନାରେ । ବଜୁବ ମୁହଁରର ମଧ୍ୟମଧ୍ୟରେ ଦୂର
ବେ ଦୂରମାନର, ମଧ୍ୟ ଦୂରମାନ ଦେଖିବାକାର
କୁରୁ ସାର୍ଥକ ଲକ୍ଷଣ କହିଲୁ ପ୍ରବୃତ୍ତିକରିବେ
ଦେଖାଇଲେ । ଅର୍ବବାଦ ପରେ କୁରୁକୁ
ଶମନବରୁ ମନ୍ଦିର ପରେ ଦୂରମାନର
ତକାପର ପାଦ ଦିଲେ । କାନ୍ତରମେ ସମାଜ
ଏ ଦୂରମାନ ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଇଲେ, କରେ ବଜୁବାର
ଏ ବରଣୀ ପ୍ରତାପ ହେବୁ ଏହା ଅଥବାଗରେ
ବନ୍ଦିତ ହେବେ । କର୍ମକର ଅଭିନ ଦେ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଅବାଦ ଉଲେ ଶାନ୍ତି ପାଇ, ମା
ଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠରେ ବଜୁବ କୁରୁତ୍ରୁ ଦୂରମାନର କର୍ବି
ପରିବର୍ତ୍ତ ପାଇଲା ।

89

ଶ୍ରୀକୃତ୍ସମାଧି ପଦିତାଙ୍କ ଜୀବନାବେ ୧୫୦ ଜଣ ପୁରୁଷଗାନୀ ହୁଏ ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଜାଳ
ପ୍ରକାଳ ଜାନ୍ମିତି ପିଲି କଷ୍ଟାନାର ଶର୍ଷା ଦେଖି
ଯାଏ ୧୫୦ ଜଣ ଜାନ ଶ୍ରାବଣ
ଭାର୍ତ୍ତାରେ କିମ୍ବା ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ରଖି
ଦେଇ ବାହକ ତୟାର ଦେଇ ପରମା ପ୍ରକାଶ
ଦେଇ ଦେଇ ଯୋଗା କରିବ, ଦେଇ ଜୀବନ

ମୁଖ୍ୟ ଦେହି) ଅବ୍ୟ ପଞ୍ଚାଶକ, ଫତ୍ତଳ, ପ୍ରେସ-
ସି ପାଇଁ ଏହି ଏକ ଗୋଟିଏ ଲୋକ

ତୁମ୍ହାର ତୁମ୍ହାର କବିତାକୁ ଦେଖିଅଛୁଟୁ
ତୁମ୍ହାର କଷ୍ଟପ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜରେ ବୁଝ,
ଓହି ଏ ଉଚ୍ଛଳନାସୀ ବାହୀନ୍ତି । ହୁଲ କାଳ
ପ୍ରେକ୍ଷ କରୁ ମନେଷ କର, ସଧୁ ଏ ଦେଖିବା
କର, କରଥ କର ଏହ ତୁର କର ବନ୍ଦୁକଙ୍କ
ପଢ଼ି କର ଜାପାନ ଯାଇ ଦେଖିବା ସିଂହପୁର
ବାର୍ଷି ଶିଖ ଅବସ୍ଥାରେ । ତୁମ୍ହାର ଉଚ୍ଛଳ
କେବଳ ବାହୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯଦି ପରାମର୍ଶରେ
ବାହୀନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ମେ ଥିଲା କେବେଳ ମଧ୍ୟ
ବାହୁକର ଜାପାନ ଯାଇ ଗୋଟିଏ ବିଦେଶର
କୁ ବାର୍ଷି ଶିଖ ଅବିଶ୍ଵାସ ଦୌର୍ଯ୍ୟ ସାର୍ଥକରା
ଦେଇ ପାଇ କି ଥୁଲ । ମସୁଦ ଦୁଇକ କୁମରୁକ
ମହାଜଳା ପାହକୁ ଜାପାନ ଯାଇ କରୁ ବିଶେଷ
କେ ବିଦେଶର ଶିଖ କରିବା କାରଣ ସେ କୁ
ବିଦେଶରୁଠ ଦେଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲା ତର ଯାଇ
ଥିଲ ଯେ ସେ ଫେର ଅଧିକେ ଉଚ୍ଛଳ ବିଦେଶର
ଦୁଇକ ଦ୍ୱାରା ବିଶେଷ କିମଣ୍ଡି ମହାଜଳା
ଦୌର୍ଯ୍ୟ ବିଦେଶରୁଠ ବିଦେଶରେ । ମହ କାହିଁକି
କେ କୁଣି ମହାଜଳା ଦୌର୍ଯ୍ୟ, କାହିଁକି ମହର
ସାଧାରଣ ବିଶେଷରେ ଶିଖ କୁଣି ଦେଇ
ଜାପାନ ଯିବାର ଶିଖକୁ କିମଣ୍ଡି କେବେଶ୍ଵରେ
କହି ଏ ମନେଷ ବାହୁର ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଛଳରେ
ଅନ୍ତର ବିଶେଷ ହୋଇ ପାଇଲା କାହିଁ । ଏହ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବାହୁ ଦେଇ ବିଦେଶରେ କୁଣି
ମନୁଷୁଦ୍ଧରୁ । ଅବସ୍ଥା ଏ ଉଚ୍ଛଳ କିମଣ୍ଡି
ଉଚ୍ଛଳିଯୁ ଶିଖମାନଙ୍କର ବିଦେଶରୁ ଯର
ଦୌର୍ଯ୍ୟ ବିଦେଶର ଶିଖ ଶିଖ କରିବା ପରେ
ଆଗ୍ରହ କୁଣୁଷୁଦ୍ଧରୁଠ ହୋଇପରେ । ମାତ୍ର
କାହିଁ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ କରିବା ବିଦେଶରୀ କରିବାକୁ
ହେବ । କୋଣ କୁଣିର କାହିଁ ମନେଷ ବାହୁର କରେ
ଲାଘ କାହୁ ଦେଇବ ପିଲାକ ଶିଖର ମାର୍ଗର କିମଣ୍ଡି
ପ୍ରେତିଲ, ତାମ, କୁମାରା; ତୁମ୍ହାର ପ୍ରସ୍ତୁତକାରୀ
ଦୌର୍ଯ୍ୟର ଦୌର୍ଯ୍ୟ ସହିତ କାହିଁ ଏ ସହିତ
ସାଧ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିଖ ଅଧିକେ ବାହା ଦେଇ
ସେମାନଙ୍କ ଏତେ ଅଧିକା ମୋର କାଣାନ୍ତି ।
ମିବକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ସବୁ ଶ୍ଵାସରେ ଦେଇ
ପାହିବାର ନୁହେ କମ୍ବ ଅନ୍ତର କବା କବ୍ୟରେ
ମଧ୍ୟ ରହା କରି ଦେଇ କାହିଁ । ଯାହା କିମଣ୍ଡି
ଅଧିକେ ଏତୀ ଅନ୍ତର ଅର୍ଥ ତାମୁ କର କାର୍ଯ୍ୟର
ପରାମର୍ଶ କରି ଦେଇ ଏହ ଦେଇ କରିବ ବୁଦ୍ଧିର
ସମସ୍ତ କରିବାକ ପ୍ରଥମ ଧର୍ମ କରିବା
ଦେଇପର କିମଣ୍ଡିକ ପ୍ରଥମ ଧର୍ମ କରିବା
କେବଳ ବାହୁର ମନେଷ ପାହିବ କରିବ ।

— 1 —

ଶୁଣ ପରାତ ।
ଅଞ୍ଚଳୀଯାକାନ୍ଦିକାର ତଥା ମନ୍ଦିରଗୁଡ଼ିକ
ଉଠାଇଯୁକ୍ତମଙ୍କର ବଢ଼ି ହୋଇ ଅଛି ସୁର
ବର୍ଷମନ ବହୁଧର୍ମକ ବଢ଼ି ହୋଇ ସେଇରେକେ
ସମ୍ବନ୍ଧ କରି ସହିତେ ସହିତେ ଲଭ୍ୟରେ ।

ପୁନ୍କ କୋରାରେ ବୁଝିମାରେ ଜୟ ଥେବା
ବୁଝିଲାଗନ୍ତି । ଅଗ୍ରିଧୂଳିମାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଘରସ୍ତ
ହିଁ ଯାଇଲେବେ । ବୁଝିମାରେ ବହାରବା ପାରି
ଚିର୍ମାରାତେ ଅଗ୍ରିଧୂଳି ପାଦାଯ୍ୟ ଦେବାପାରି
ଅବେଳ ଦେଖିବା ପଠାଇପୁଣେ ନାହିଁ କରିବା
ପାଦରେ ଲାହ ।

କୁର୍ରାଜିତାଙ୍ଗରେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୋଦ୍ୟ ହେବେ ।
କେହାଁ ସପରି ବରଷା ଯେ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ପୂର୍ବକ ମାର୍ଗଶିରାଙ୍ଗରେ କରିଲମାନଙ୍କେ ଆପଣ-
ଆଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳ ସମ୍ପିତ ଠାରେ ଦିନରଙ୍ଗ-
ବେଳେର ରୂପରେ ପରାଇ ଯକ୍ଷ ବିଦୁଦେ,
ଓତ୍ତମମାନେ ସେଥି ପାଇଁ ପ୍ରସର ।

ଏହି ମାର୍ଗକା ଗ୍ରଂ ଉପରେ ସୁନ୍ଦା ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ
ମେଲିଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରୁ ଦୃଷ୍ଟିଗୁଣମାନେ ଦୂରଚୋଟି
ହେଉଥିବାକୁ କରିଅଛନ୍ତି ଏହି ଗ୍ରଂ ମୁଁ କା
ହୋଇ ଦାଢ଼ି ନେଇଅଛନ୍ତି ।

ରଙ୍ଗକଣ୍ଠ ପରିଷ ଓ ଲାଲିର ଛନ୍ଦ ଜୀବ
ଜୀବାଳ ମେତିହିବେନିମୁକ ସ୍ମୃତିରେ ଲାଗିନ-
ମାନେ ବୁଢ଼ାର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଓ
ଆମେପର ବିଷୟ ଯେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ଫଳାବ-
ଦ୍ୟମାଳାରେ ଜୀବାଳ ବୁଢ଼ା ? ଏହି ଦିକ୍ଷ-
ାତ୍ମା । ଜୀବା କହିଲେ ଶ୍ଵରୁପଥ କରାଣ୍ଡବ
କପର ଦେଲ ?

ଲେଖ୍ୟ ଧର୍ମ

କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇବର୍ଦ୍ଧର ଲୋକ ଏକ
ବୃଦ୍ଧରେ ଗଠିତ ହେବା ତାହା ଉତ୍ସନ୍ନିତ
ହୋଇଥାବା ହେଉ ହେବର ଏହି ପ୍ରାତିକୁ
ଅଶ୍ଵନ ଜୀବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରେସମାକେ ଜାଗ୍ରତ୍ତା
ଲୋହର ଲାଗ୍ରା ଉପାର୍ଥକୁ ଏହି ତାହା
ହେବନ୍ତୁ ମୁଖ୍ୟତିକ ହେବନ୍ତୁ ଶୁଭରେ । ଏହା
କିମ୍ବା ଏହାତିଥିବା ହେବା ଅସ୍ମୁକ ଏହି
ମୋହବେ କ୍ରମଧର୍ମ ଅବଳମ୍ବନ କରିଥିବା ହୁଲେ
ଏହା ଅସ୍ମୁକ କାହାର ଅବେଳେ କିମ୍ବା
ପରିଚ୍ଛା ଅମ୍ବୁରାରେ ଯଦ୍ବୂଷକ ଏବଂ କ୍ରମଧର୍ମ
ଏହିକିମ୍ବା ଅବଳମ୍ବନ ହୃଦୟର ଦେଇଥିଲୁ
ଏହିକିମ୍ବା ସତି ମୋହବେ ଅବଳମ୍ବନ ହେବେ
ଯେ ସତିରେ ଏକାଗ୍ରିଧ୍ୟା ସଙ୍କଳିତ ହେବ
ଯୁଦ୍ଧରେ ସତିର କାହିଁ ମାତ୍ର ସେହି ଗୋଟିଏ
କାରୀଧର୍ମ ମିଳିବା ଏହି ନିଜରେ ସମସ୍ତେ ତାହା
ପ୍ରାଣ ଦେବା ସମ୍ମରପର ନାହିଁ । ତାହା ପ୍ରାଣ
କିମ୍ବା ମୋହବେ କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ନିଜରେ ଅବଳମ୍ବନ ହେବନ୍ତୁ ମୋହବେ ବାଲା
କାହିଁ ବଢ଼ୁଥିଲ ମୋହବେ ତିରିବା ସଙ୍କଳିତ
କ୍ରମଧର୍ମ ହୃଦୟରେ ଆପଣ ପାରଥିଲୁ
ତେବେବେ କାନ କ୍ଷିଳେ ଯେମନ୍ତ ପରାହର ମଧ୍ୟରେ
ତେବେବେ କାନ କ୍ଷିଳେ କାଳ ନିଜଥିଲେ । ଶିକ୍ଷିତ
ହେବେବେ ପରାହର ମଧ୍ୟରେ ତୋକ କାର ହେବା
ମଧ୍ୟରେ ଏହିପରିପ ସତିର ଅପର ପ୍ରାମର କାଳୀ
ଅନୁକ୍ରମ ହୁଏ । ଏହି ଧର୍ମବଳମ୍ବନ ଅଣିଷ୍ଟିର
ଅନ୍ତରେ ଯେତେହ ଦିନର ଶବ୍ଦିବତଥାଏ ଶିକ୍ଷା
ପାଇବା ପାଇବା ପାଇବା ହେବା ହେବା

କି ? ଆମେ ହତ୍ୟାକାର ଶବ୍ଦରେ
ଯେତି ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ପ୍ରେମନ୍ତ ବଜା
ଏଣ୍ ଶେଷକେବେଳେ ଦେଖେ ଦିନ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ଏବେ ଦୂର ଦୂର ଦେବା ସଙ୍ଗେ କଳିବିମାନ
ହତ୍ୟାକାର ପାହାର ଅବଧି ଏହି ଧର୍ମ ସମ-
ପ୍ରକଳ୍ପ ଅବଶ୍ୟକ ହେଉଥିଲେ ଏବଳାଗୀମ୍ଭାବ
କେ ସହିତରେ ଯାଇଥିବ ହୋଇଯାଇଥାନ୍ତି
ଯାହା ତାହା କାହିଁ ହୋଇ ଯେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
କଲାପକ ଏହି ଜୀବରେ ଧରଣକ ହୋଇ ନ
ପାଇବେ ଏମନ୍ତ ବୋଲିଯାଇ ତ ପାରେ । ଯେବେ
ପ୍ରକଳ୍ପରେ ମୋଟିଏ ଯହରେ ଯାଏ ସୁଅ ମହି
ତମନର ଭାବଧର୍ମ ଅବଳମ୍ବନ କରି ଉଚ୍ଛବାକ୍ଷର ।
କେବେବେ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଉ ତେବେବ ଗୋଟିଏ
ହେବାରେ ମୋଟିକିମ୍ବା / ମମଙ୍କମ୍ଭୟ କରିଅଛନ୍ତି
କୋଣି ଏହାକି କହ ନ ପାଇବେ କାହିଁ ?
ହୁଏବୁ ଏହି ଯେମନ୍ତ ଏହି ଏହି କୋଣ
କରିଯାଏ ଯେମାନ୍ତ ହେବା ମଧ୍ୟ ମେମନ୍ତ ଏହି

କେତେ ଦୋଷ ହିଲାଯାଇଛି । ବାର୍ଗି କ୍ଲାନ୍‌ସିରିଜର ମୁଖ୍ୟ ଏବଂ ସବ ପରି ଦେଶ-
ଅଧିକାରୀଙ୍କର ପରିଚ୍ଛନ୍ନରେ ପରିଚ୍ଛନ୍ନ ହରାଇଲାଗଲା-
ବୁଦ୍ଧି ହେବ । ଭାବିତବର୍ଷରେ ଛାତୀଯୁ ଧର୍ମର
ପାଦକ ମହିଳା କେବଳ ତଥି ଲ ପାଇ ଥିଲେ-
କାଳେ ଅଧିକା କ୍ଲାନ୍ ବରା ଗୋଟିଏ ପୁଲୁଆର୍ଥି

କଣ୍ଠ କଷ୍ଟର ନିର୍ମଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ସହି ସୁକାଶ ଦତ୍ତବ ହାତ ଦମ୍ପତୀ ନିର୍ମଳ
ଦର୍ଶକ ମଧ୍ୟରେ ଦର୍ଶନ ।

କୁଳୀ କାନ୍ତିକଳ ସଂଗୀ ଥରୁ ତ ଜେହିଟେ
ଗଲା, ୧ ଦୁଇବାରୁ ଗଲେ ବସନ୍ତର ଦିନ
ପ୍ରାଣିକ ଧରି ଏହି ଏହି ହିନ୍ଦର କିମିତ
ବା ଏହି ଧରି ତାହା ହେଲାଥିଲା । ସମ୍ବାଦର
ନେତ୍ରର ଏହି ମାତ୍ର କିମ୍ବା ପ୍ରାଣର ଜେହିଟେ
ନେବା କିମ୍ବା ମାତ୍ର ଉଚ୍ଚଧର୍ମ ବା ସମ୍ମାନିତ
କର ଦେଇ ହେଲାଥିଲା । ଅମ୍ବେରାକେ ଯହା-

କୁମ୍ବାରମାତ୍ର ହତହେତୀପାରୁ ଏହି
କର ଅନ୍ଧା ବା ଅଳୋ ବାରଣ୍ୟ କୁମ୍ବାର
ହୃଦୟ କାହିଁ ଗୋଲ ଲାଗି ଥାର
ସଂସାରକୁ ମନରେ ଧର କି ପାରୁ । ତାହା
କଲେ ତାକ ସଙ୍ଗେ ତିଳମଣି ବ୍ୟବହାର କରି
ରେ ଯତ୍ତ କାହିଁ ଏବଂ ମନମଣି ହେଲେ
ଯତ୍ତ ଏକଜାଗାପୁଣୀ ହେବ । ଭାବରତରେ
ମନ୍ଦିର ଦେଖିଛି ଧର୍ମ ଥିଲ ଠେ ଅଛି ଏବଂ
ତାହିଁ ହକୁ ବା ଆରଧର୍ମ । କଲାନ୍ତିରେ
ନିକି ଧର୍ମ କିମ୍ବାର ଛାଇ ଅବ୍ୟବ ତୋଳିଥି
ରୁହେ ମୂରକାଳ ଓ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭାଗବତ ଧର୍ମ କରି

ଅଛୁ । ନବମାତ୍ର ଦେଖିଲୋଟି ପୁରୁଷ-
ଦୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥଥିଲାଟିକୁ ବିହିତିତ
ଥାଏ ୨୭ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ମୁହଁଳାଗା ।
ଶୁଣିଯାଇଲୁ ସଂଖ୍ୟା ତଥା ଅଳ୍ପ ଉଚ୍ଚା ୫୦
ରା । ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରକୃତ ପତ୍ରା ଅବଲମ୍ବନ
କରି ଦେଖିଲାଏ ପଢ଼ିବ କିମ୍ବା ଧର୍ମବିଦୀ
ମୋହରୀମ୍ବାଦୁ ହନ୍ତୁ ତର ନେଇଥିଲା ।
ପ୍ରସା ଦିଲା ଧର୍ମ ଏକାଶୀର୍ଣ୍ଣା । ମୁହଁଳାର
ରେ କାହିଁ ଦୟାର କାହିଁ ପାରେ । କୁମାର
ର କାହା ଥାଇ ଅଛୁ କାହିଁ କୁରିପିର ମାତ୍ର
ତଥାରୀ ଦୟାର ନାହିଁ । କିମ୍ବାର୍ଥ ସକଳର
କାହିଁ କାହିଁ ପାରେ ପାରେ ମାତ୍ର

ବର୍ତ୍ତମାନ କେତୋଟିର ଚାଲିଥି କିମ୍ବା
କମ୍ବଳି କ ସୁନାରୁ, କୌଣସି ସାହି କେବଳ
ଜରେ କରିଗଲେ ବା ମୃଦ କୋଳ ଫ୍ରାଙ୍କ
ଆପଣେଇ ତାଙ୍କର ପଞ୍ଜାଇ ସମ୍ବଳିତ ସମ୍ବାଦ
ପାରିବା ଆହୁର ତଣେବାବ କେତେବୁଝି ।

ପ୍ରାଚୀକା ପାଇଁ ଏହା ଏକ ଅନୁଭବ ହେଲା । ଯୁଦ୍ଧରେ ଖର୍ମ ସହାଯେ
ପ୍ରତି କରେ କର୍ମହୂପ ସମସ୍ତେ ଏକ
ଜୀବରେ ପରାପରର ଦେଶର ଗୌରିର ବଳା
କା ସହାୟେ ଯହ ଉତ୍ତରା ଜୁଡ଼ିବା । ପଦକ୍ଷେପ
ରେ ହୃଦୟ, କ୍ଷେତ୍ର, ଉଲି ପରାପରର କୁଳକ
ଶିଖେ ଦ୍ୱାରା ଆପଣର ଭାବା ଦେଶର
ଗୌରିର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଗେଣ୍ଠ ଘରଗରାସିବ
କାମା କରିବା ।

ପରିମାଣରେ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟ
ଏଥୁବୁଦ୍ଧିରେ “ଅଶ୍ଵ”— କରିବ ଏହିଅନ୍ତରୀ
“ଶୁଣିଆ ଲାଗାବେ ମୂଳପ୍ରକରିତ ଶବ୍ଦର ଓ
ଶବ୍ଦର ଜ ବିଭିନ୍ନ ସବାର ଦୋଷାଦୀ ।
ଏହା ସମସ୍ତେ (ପ୍ରସା—ରେଳ, ମନ୍ତ୍ର ମୁଖୀ
ମନ୍ତ୍ରାଦି) ଶବ୍ଦର ଦ୍ରିଙ୍ଗାବଳୀ ଅନୁଭବ କର
ଅସମ୍ଭବତାରେ । ଯଦିକାର “ପଞ୍ଚମିକୁ ମହାଶୟଦ୍ରୁ
ନବଦ୍ଵାର ଅରଥାତର ଯେଉଁ” ଦେବତାମୋହି
ଅସୁକ ଶବ୍ଦର କମ୍ବଳ ବର୍ଣ୍ଣର ଥିଲେ ମେହି
ଏବି କୁଠିକ ଉପରେଲୁ ସୁହ ଓ ସୁତ୍ର ବଳରେ
ଶୁଭ ହୋଇ, “ଅଶ୍ଵାରେ” ମାମାଶା କରିବାକୁ
କହି ଅଛନ୍ତି ଏ ତଥା ପଠନ୍ତରେ ଅଛିଥିବ
ନହେ ।

ଦୁଃଖରେ ସ୍ଵର୍ଗର ଅର୍ଥ ଏହା ଯେ ତେଣୁ
ଭାବରେ କୁଳ ପ୍ରକଳ୍ପ — ' ଏ ସ୍ଵର୍ଗ ସାଧୁ-
ଶବ୍ଦ) କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଏହା ସ୍ଵର୍ଗର ଅନୁସାରେ

ବିଶ୍ୱ ପାତ୍ରଚାର

ବିଂଶ	ପରିବୋଧ
ଦେଖ	ସତ୍ତ୍ଵାଳା
ଶବ୍ଦର	ମୁଦ୍ରା
ବିଶେଷ	
ଲଗ୍ନ୍ୟତ ଉତ୍ତରା ଭାଷାର ମୌଳିକ ଶକ୍ତିବୃଦ୍ଧିତ ।	
ବିଂଶ	ପରିବୋଧ
ଦେଖ	ସତ୍ତ୍ଵାଳା

ଏ କିମ୍ବା ଅଛି ଯୁଦ୍ଧ ?
ନହିଁ ପଣନିବର ପ୍ରକାଶତ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ର, ଲଜ୍ଜା,
କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରମୁଖ ବନ୍ଦରର ପ୍ରକାଶତ୍ରୀ ଏବଂ
ପାଶିନ ଓ ଗପ୍ତରହତୀ ପ୍ରକାଶତ୍ରୀ ପ୍ରକାଶତ୍ରୀ
କାର ପ୍ରକାଶତ୍ରୀ ବନ୍ଦରର କାରରେ ଏହଳ ସୁହିର
ଦିନେ ଏ କିମ୍ବା ପାବାନ୍ତି ?

ବ୍ୟାକ ଶକ୍ତି ଆମଦିନର ଉତ୍ତାରଣରେ
କହି ପହବର୍ଦ୍ଧନ କିମ୍ବାଳ କୁମୁ ଅମ୍ବର ଫାଟରେ
ଯାହା । କିମ୍ବା ସମ୍ମୂଳ ମୌଳିକ ଚକର ଅଭିକ୍ଷମ
ଉତ୍ତାରଣରେ ଗର୍ଭିର ପରିବହନ ଲାଭିବିବ
କବନ୍ଧାର ନ ଥାରେ ।

ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରକୃତି ସବକାହିଁ ପ୍ରତିଶୋଭାରର
ଲେଜୁ ଥାଏ, ତାହା ବୋଲି ତଥ ତଳ ଆଖ
ଏହାର ଉଚ୍ଛଵର ସ୍ରଳରେ କିନ୍ତୁ ଯଦର କର୍ମର
ବାର ଦୂରମାର ଦୋର ଖାରେ କିମ୍ବା ହୁଏବ
ଯଦର ଅନୁପୂର୍ବିତ ହୃଦୟରଙ୍ଗରେ ଅଥବା ହୁଏବ
ମୌଳିକ ଯତର ଅପଦ୍ରଂଶର ଉଚ୍ଛଵରଙ୍ଗରେ
କୁ, କୁ, କୁ, କୁ, କୁ, କୁ, କୁ, ଏହା
କଣକ ଦର୍ଶନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିମ୍ବା ଅନ୍ତର୍ଧୀତ ଏକ
ଅଧିକାର 'ଟାଙ୍କ' ଅବ୍ୟବହାର୍ୟ । ଏ ହେଉଥୁ
ଦୂରମାର ଦୂରମାର ଦୋର 'ଅବିଲାପ' । ଏ
କଣ 'ଦୂରମାରକାରିକାର ମନୁଷ୍ୟାଙ୍କା ହୁଏବ
ଏହା ହେବେବେହେ ଉପିଥ୍ ସ୍ରଳର ପ୍ରତିଶୋଭାର
କଣ ହେବେବେହେ । ଏହା ଏହାର ମଧ୍ୟ ଏହାର

ପୁରୁଷ ନାମକୁ ଏହି ମନ୍ଦିରରେ ପୁରୁଷ କାହାରେ
ନାକୁ କବିତ ହେଲା ।

ପୁରୁଷରେ ହେବିଲା ସେ ପଣ୍ଡିତ ମନୀଶବାବୁ
ନାମର ମହାପୃତ୍ତର ପ୍ରଣାମ ଅଭ୍ୟାସକରେ ଦୂର
ଦେଶର ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ଏ, ସ, ସ ଏହି ପ୍ରତିବନ୍ଧକୁ
ବ୍ୟୁତ ଦେଖାଇଗଲା କବାଳୁ ବ୍ୟୁକ୍ତର ସହିତ ।

ଯେବୁ କୁହାର ଶାଖାକୁର ଅପରିପରାର
ମୋଳକ ସାଧନକର ଏ, ସ, ସ, ଜିଲ୍ଲାରେ
ବ୍ୟୁତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଜୀବିତକରଣ, ଉତ୍ତର-
ହିନ୍ଦାର ସ୍ଵର୍ଗ ଦିନରେ ଏହି ନ ସୁନ ଗାନ୍ଧି

ଉକ୍ତଲଦ୍ଧାଗିକା ।

COMMUNICATED.

There is an English saying "what can you expect from a pig but a grunt."

he pig grunts, grumbles, growls, giggles sometimes and goes, goes with his inverted coma like tusks of which he possesses two very good ones. He has a hood, hood of cobra and a hood of the sanctimonious priest. He is a metamorphosis, a chameleon, and a Proteus. He is a hood, a cloak, cover and cover, shroud and mask and a goblin's silhouette. In one word of Uriy, he is a Ghata top which envelops all but his Persian eyelet. Ostrich like he sinks his head with his eyes in a shrub or a bush and considers himself safe in hiding his villainy and villainous character which remain exposed to the keen hunter. As we are after his physiognomy we must go into a little detail. He has a mouth with the contour of a face in it, or on it, adjoined to it. But is it a mouth?

is perhaps a snout, a proboscis, or a trunk, top cut abnormally, high or low difficult to say because, it could be tapered bothwise. Like a leech worm he expands, elongates and contracts himself to zero point and has neither length nor breadth though it fattens and fastens upon a second persons body and blood. But whether it is a mouth, a snout or a trunk it, however, works. It digs mother earth, sinking it deep to gorge the filth which he feeds upon. He and his progeny, a heterogeneous composite, have tongues which are not of much

a mouth, a snout or a trachea it, how ever, works. It digs mother earth, sinking it deep to gorge the filth which he feeds upon. He and his progeny, a heterogenous composite, have tongues which are not of much use, but sharp as a termagant's or perhaps sharper and when necessity calls or befalls they assail other with a venom veneered with high principal, high morality, high sanctity and what not, and bring them into

and what not, and bring them into use, into operation or rather into co-operation apostrophised openly parenthesised latently. The "Ghatatope" is a great thing. It is many coloured minus the rainbow variety. It could be made impenetrably thick or thin and appears as platinum or glass. But we are forgetting his fangs. If we do really, then let it be taken as an implied truth. But how can a pig have fangs? Perhaps metaphorically he has one which must be taken as granted. We cannot go into details howsoever we may wish it. In short we say the "Ghatatope" enshrouds

nothing to them. They will vilify and spread calumnies and all sorts of lies of which they are themselves veritable "Abatars". They also possess a wonderful (need we say happy) knack to justify their deeds and actions by the help of the "Ghototope" and by the potential mood of high talks and low deeds. If all are to be said, it will cover pages and columns and we do not wish our readers to wade through a filthy mass of a pigs character and career. But we cannot stop without referring to one at least of his outstanding characters or characteristics. He is a patriot though a pig. He is a patriot out and out. He is the one and his is all. He has a coterie, a sanetum sanototum and has sylvan holes where, with all his paraphernalia, he sits on judgement of the world and the worldly. Where he hatches, touches, preaches and practises patriotism to the every extreme. He has a propaganda which undergoes a change from time to time. In season and out of season he and his coterie in their so-called double lipped mouth and tongue have the poor mother country playing constantly. Because, they live by ploughing her day and night. They pseudonym themselves as patriots. But we leave our readers to decide whether they are patriots of the type Dr. Johnson described nearly a couple of centuries ago by the Christian era. We quote from the "Statesman."

"Patriotism," said Dr. Johnson, "is the highest of Tories and the most typical of Englishmen, is the last refuge of a scoundrel, and the saying is as true to-day as when it was first uttered. What the great man meant was that those who claim for themselves a monopoly of love of country will be found invariably to be pursuing some shabby and interested policy which they seek to screen from criticism by labelling it 'patriotic.'

Our patriots take vows, not of the Gothic church, but of their own Coterie. The vow of the "Ghatatope", and what is it? if our readers cannot guess, we will make them grasp what the occasion comes. But just in instling. It is something like, "do what I say, but do not follow me." Barlow? A voice from behind, not from the sky is heard, not in the fields or under the hills, but in the plains, in the hills and dales of Oregon's middle and southern range, proclaiming "Behold the salvation of Oregon is near at hand." We say Amen.

ପ୍ରେସ୍‌ରୁକ୍ତିଶବ୍ଦରେ ଜଳ ପା ଗ୍ର ଉଚ୍ଚରେ
ଶେଷ କଥା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା କଥାରେ ପ୍ରମାଣ
ଦକ୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଲୁହରରେ କ୍ରୋଧରେ ଗ୍ରଙ୍ଗ
ଦରିଦ୍ରନୀ ତର୍ହୁ ମଧ୍ୟରୁ ବନ୍ଦେଶ୍ଵରେ ୧୭ ପ୍ରତ୍ଯେ
ଦେଖରେ ୧୨ ଛରିଅଯାଏ । ଏଥେ ଦୂର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂର ୨୫୭ ଥିଲା । ଦୂର ଧ୍ୱନି
ଅପରା ଯେଉଁ ପାଗାରେ ଦୂରି ହୋଇଥିଲା
ତଥା ଦେଇ କଥେଇ ଓ କ୍ରୋଧରେ
ଦୂରି ମୋହନ୍ତି । ଆଉ ଦେଇବ ପ୍ରବେଶରୁ
ଯହାକେଇବେ ମୋର ପାଇଥିବା ବଜା କୁଷର
୧୬୩ ପୃଷ୍ଠା ।

ତଥିବ କଣ୍ଠର ମୁଦ୍ରାଙ୍କଣୀ ।

ଅଛିବୁ ଦୂରାଷହେବୁ—ଦନ୍ତ ଶୁଦ୍ଧବାର ଓ
ପଞ୍ଚବାର ଦକ୍ଷ ପ୍ରଥମାନ୍ତ୍ର ଉପରସେ ସୁନ୍ଦରୀ
ପ୍ରତ୍ୟାମା ଦାନ୍ତ ଓ ହେବୁ ମହା ଦିଅ ଦେଖାଯା
ଦୁଇବୁ ଦୂରାଷହେବୁ ପ୍ରତ୍ୟାମା ଦାନ୍ତ ଦେଖାଯା

ଦେଇଥରେ ଏବ ଅନ୍ତପଦ୍ମ ଖର୍ଚ୍ଛ ବସନ୍ତ
ଶଳୋ ବଜାଧାରେ ଗାନ୍ଧି କହାରେ ପଦୁତ୍ତ
ଲାହ ଦୟାପୁନାରୁ ସଂକର୍ତ୍ତକରେ ମୁହମ୍ମ ବଜାଧ
ଥୋଲ ଦେଇଥିଲେ ।

ଜୀବାହାରୀ ମୋତିଦୟା—କିନ୍ତୁ ରଜନୀ-
କାନ୍ତି ସେଇ ଉପରେ କାମରେ ପେଇ
ଜୀବାହାରୀ ମରନ୍ତିର ଦୋଷଶୂଳ ଯହିଁର ବୌଦ୍ଧ
କଷ୍ଟର ଅନ୍ତ ଧୂମଧାରିର ଘନଅଛି । ଉଚ୍ଛଵାହେ
ବର୍ଷ ଦେଖିଲାଗୁ କହାଇରୁ ଯିବାର ହୁକୁମ ଲାହି
ତଥପି ଜନପା ଖୁବ ହେଉଅଛି । ସବଜୀର
ବରଫରୁ ଦେବତାର ଓ ତେ, ଲ, ର ସୁଲଭାକ
ଅଭିମଦ ଅଧିକାରୀ ସମ ଆଧାରୀ ପରିବୁ ଦୃଢିଲ
କ, ସି ପେଣ ଅଧିକାରୀ ସୁନ୍ଦେର ଉପର ସାଂ-
ରାନଙ୍କର ସେଇ ଘନଅଛି । ଏତ କ୍ରୂରାବିଦିତ
ଅପର୍ଦିତ ଦୋଷଶୂଳ ବାକିରାର ଜୀବାହାରୀ
ହୋଇଲେ ।

ବୁଝି ଗପୋଟ—ଜଣ ଜୁନ କାହାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ଯେବେ ଦେବା ସ୍ମୃତି କର ବୁଝି ଗପୋଟିଲୁ ପ୍ରଭାବ
ଅଳ୍ପ ସ୍ମୃତିରେ ଯେଉଁ କରୁଥିଲା ବୁଝି
ଦୋଷରୁ କବାପ ପ୍ରତିଦିନ ଏହି କରିବା
ପୂର୍ବ ଭବିତରେ ବିଶେଷ ବୁଝି ଦୋଷ କାହାର
ରହିଲେ ମୁକ୍ତ ସଜ୍ଜାର ପୂର୍ବ, ନୀତି କରିବିଲୁଛି
ଏହି ମଧ୍ୟରେବେଳୁ ଜୁନ ଯେବା ନୀତି
ପ୍ରାଦୂର ଅଭୟରେ ଆଚବାଗରୁ ଯେଉଁ
ନୂହୁସୀ ବୁଝି କବି ହିମାଲୟ ଅଭିନ୍ନ କେ
ମହାମୁଖ ଦେବା ପଞ୍ଚବିତ୍ତିକ ପାହାଡ଼ିଲାକରିରେ
ବୁଝି ଦୋଷରୁ କରିବାର ନିରାପଦରେ
ସାମହିତ ବୁଝି ଦୋଷରୁ
ହେଠ ସାଧାରଣ ଅପେକ୍ଷା ଦୂରଳ ସୁଳା
ସ୍ମୃତିର ସକୋଳ ବୁଝିପରିମାଣ ମୋହନିବରେ
ଦେଇ ସୁତମାରେ ଦେଇ ଏହି ତେବେଙ୍କିରେ
ଦେଇ ଥିଲା ।

ଭାବିତ ସାହୁର ସମ୍ବନ୍ଧର ଏକାବଳକ
ନିବିଟରୁ ଅମ୍ବେଗାରେ ଅବ୍ୟାପ ହେଲୁ ଆଜମୀ
ଜୁଲାଇ ତା ୧୯ ଫର୍ମ ମଙ୍ଗଳବର୍ଷ ସନ୍ଧି
ଚ ୨୫ ୪୩ ସର୍ବସ୍ଵରେ କରିବ ଟ୍ରେନ୍ ମୁଲରେ
ଉଦ୍‌ବ୍ଲୟୁ ପାଇଲାଇ ଚୋଟିଏ ସାଖାରବ ଅଧିବେଶନ
ହେବ। ଅକ୍ଷ୍ୟାନ୍ତ ଉପରୁ ମଧ୍ୟରେ ପଣ୍ଡିତ
ମୁଣ୍ଡପ୍ରଦୀପ ଦାଶ୍ତର୍କାର୍ଯ୍ୟକ ପଠିଛି “ଅଧିକାର

ଗନ୍ଧାରୀ କୁବେଷତ ପରିଶାର ପାଇଁ ଅନୁଧାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଖିତ ପ୍ରଥମାବେଳୀରେ ପାଇଅଛି

ପରିବାର କୁଟୀରେ
ମନେରେ ପରିବାର
ଦୂର୍ଗାତଥିଲେ ପରିବାର
ଦେଖିବାରରେ କାହିଁ

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପାଦମାର ଯାତ୍ରାର ଉଚ୍ଚକାରିତା
ପରିବହନ କାଷା ସପ୍ତ ଶୁଣିବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଅରବିନ୍ଦିପ୍ରକାଶ ମନ୍ତ୍ର ପାଇଁ କାଳ
ନିବେଳ ସାତ୍ତ୍ଵ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପାଦମାର

କୁଳମଣି ରାଧା	୫୪୭ ।
ଫବରିଟ ମିଶ୍ନ	୫୩୭ରଥ ଦାସ
ମେଡିଆ ମେଚ୍ଚେ	୫୪୯ ।

ଓଲିଏସ୍‌ବି ପଣ୍ଡିତ ବନ୍ଦମୁଖ କିମ୍ବା ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରକାଳ ପଢି ।

କୁର୍ଦ୍ଦମାନଙ୍କ ପରିମ୍ବନ—କୟାମ୍ବୁ କୁହ-
ତଷ୍ଠ ତଳେଲାର ହୃଦୟକୁ ପ୍ରିନ୍ତିପର ରୂପେର
ତଥ, ବହୁ ଅଛି ଯନ୍ତ୍ର ଜୀବଗତେ ତାହାର
ଜପ କୁକ ବ୍ୟାସର ସକାଳେ ସେ ଉତ୍ସବେ,
ଯରେ ପ୍ରାଣଗ୍ରହ ଦରଶ୍ୟକ । ମଧ୍ୟାଳକୁ
ଉପେଶତନ୍ତ୍ରର । ବ୍ୟସ ପ୍ରାୟ ୫୦ ବର୍ଷ
ହୋଇଥିଲା । ୫୦୦୦ ଶାଖାକୁରେ ସେ ପରି-
ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତାକୁ ଅବସର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
ସେହି ସମସ୍ତଠାରୁ ଏହି ୫୦ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ତେବେ
କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଜୀବଦଳର ଟକା ଗୋଲବଳ ଦେଇ
ଦରଶ୍ୟକେ । ଶିଖୀ ପ୍ରେତିର ତାହାଙ୍କ ବେଶ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଥିଲା । ଆହାର ବିଧାରରେ
ତାଙ୍କ ପରି ସଂପର୍କ ପୂରୁଷ ଥକିଲାଇ କୁହିର
ଏହି ସଂସର ପଳକେ ସେ ଏହି ପର୍ଵତୀ
ପଂଚବୀରେ । ଏହି ସଂସରର ଅଭିନନ୍ଦେ
ହନ୍ଦୁଷକାଳ ଥିଲା ଅକ୍ଷୟ । ଏହି ମହାମାନ
ଅନେବରଣ ଦରକାରାର୍ ସମସ୍ତକୁ ଅନୁଭେଦ
କରିଥିଲା ।

ବିଶ୍ଵକର ପୂର୍ବାର ହନ୍ତୁମ—ଗର୍ଜନ
ପାଦପାଦର ଦେଖିଲୁବେ ପ୍ରତାପ, ପାହୁମ
ବିଜ୍ଞାପର ବିଶ୍ଵକର ଅର୍ପଣ ଉଦୟତନ୍ତେ
ମହାଶୟ ସଙ୍କୁଳ ସହିବ ନୃଥାର ପରିଚିନ୍ତନକୁ
ସାହସରେ । ଶ୍ରୀମତୀ କେ ମହାଶୟ ପ୍ରାଚୀଯ
କରେଇଥାଏ ପରିଚିନ୍ତା ଉଦୟତନେ ଏବଂ
ବାହାର ପୂର୍ବାର ପରିଚିନ୍ତା ଉଦୟତନେ
ଉପର ସାମାଜିକ ବେଳଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେଇ
ଦେଇ ଦର୍ଶନ କରିଲୁଥିଲେ, ପ୍ରକାଶୀ
ଦେଇଥିଲେ, ଅଧିକା ଓ ମଧ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରରେ
ପ୍ରକାଶନ୍ତ୍ରାବିଦ ଅଧିକାରୀଙ୍କେବିଷ୍ଟ ମହାଶୟ
ଦୂରଦସ୍ତା ଦେଖି ବେ ଦେଇ କେବଳପ୍ରକାଶ
ପରିଚିନ୍ତା କିମନ୍ତି ଅଧିକ ମହାଶୟ
ପରିଚିନ୍ତା ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହି ବର୍ଣ୍ଣନା
ବାହାର ଦେଇଥିଲୁବେ ଅଜିତ ମହାଶୟର
ଦେଇ ଦେଇ ପ୍ରକାଶଗତର ପାହା ଦେଇଥାଏ
ମଧ୍ୟ ଏହାଦେଇଥିଲୁବେ ମହାଶୟ ପରିଚିନ୍ତାର
ପାଥକାବାବୁ ତାହା ବାହାର କିନ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣନା
ହନ୍ତୁମାରେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରକାଶର ଅଭିନାଶରେ

ବନ୍ଦାର୍କିଷ୍ଣୁଙ୍କ ହାତ୍ରୁ—ଏହାହେଉସିବା କାହାରେ
କିମ୍ବା ଶୁଭକାମ କଥା ଯ ତ ଆ ଅପରିବାହି
ହିଁ ଅଛି କୁଠା ଉପରିବଳ କଣ୍ଠେ ଯୁଦ୍ଧ କଷଟ୍ଟିବା
କୁଳାର କରୁଥିଲା ଅପେକ୍ଷା ଦୂରକୁ ଅନୁମାନ
ଦେବରେ ମେହି ପାଇସିଲେ । ଗାନ୍ଧିର ଅନ୍ତର୍ମାନ
ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ପଚାନ୍ଦ ପାଇବାରେ ପାଇସିଲା

ମୋଡ଼ରେ ପକୁଷ୍ଠବା ମାତ୍ରକେ ଗୁର ପ୍ରାଣ ଜଳେ
ଦେଖାଇଦୂର ଚିନ୍ତାଦୂର ହୃଦୟ ଶୂନ୍ୟ କଲେ
ବସ୍ତୁ ଶବ୍ଦରେ କୁଳ ବାହିଜୀ, ଅର୍ଦ୍ଧଜୀବ ନିଧି
ଦେହପରି ଦୂର ମାତ୍ରକେ ନଥ ବାହାର ଦସ୍ତ
ପିଲାରେ ବାହି ହେବେବୁର ଶୂନ୍ୟତର ଅର୍ଥକ
ହୋଇନାହିଁ । ବସ୍ତୁ ବାହି ଦୂର ସର୍ବ
ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଦ୍ୟାଗାର ପ୍ରବେଶ-
ମାତ୍ରକେ ପ୍ରାଣ ପଥର କରେ । କଥାରେ କିନ୍ତୁ
ଦାର ଦାର ଉନିବାର । ଶୁଦ୍ଧମ ଦୂରଥର ଗାଢ଼ୀ
ଯାଇବା ପାଇଁ ଏକାଦ୍ଵାରାକେ ଦେଖ୍ନା ଦୂର
ସୁଲେଖ ଦୂରରେ ଦୃଗ୍ଦୃଥର ଅଛି ରଙ୍ଗ ପାଇଁ
ପାଇରେନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୂରା ! ସହର-
ଜୀବରେ ଦାରା ? ଲୋକ ଗମାଧୀର ଦୂରବା
ହୃଦୟରେ ଏହା କାଣ୍ଡ, ଏଥରୁ ବାହାର ଅପ୍ରକାଶ
ଅଛି ? ବିଶ୍ଵାସମାନେ ଧୂଳ ହୋଇନାହାନ୍ତି;
ହେବେ କି ମାହିଁ ସନ୍ଦେହ ।

ବରେତ୍ତାରମ୍ୟ ଶିଖିଲୁବରେତା ସଜ୍ଜନ
ସତ ଧେଖାଏକ ପଥକାର ପିଣ୍ଡ ହିମୁନର
ବାହୀ ଉପୋକୁ ଛାଗ୍ରାଯାଏ ସେ ସମ୍ମୁ
ଚଳନ୍ତରେ ୩୫୯ ରେଟି ପରେ ତେ କେ ଅଛି
ଦରତାରେ ୩୬୨ ମୋଟ ଦୂର୍ବଳଯୁ ଅଛି
ଦିକ୍ଷାଲୟମାତ୍ର ପରିଷ୍ଠରେ ଏକଗୋଟି ଏମିତି
ବିଜେଳ ମୋଟି ଦାରୁଳ, ମୋଟି କିମ୍ବା
କଳା ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ । ମୋଟି ୩୦ ଟି ପ୍ରାପ୍ତମେତ,
ମୋ ୩୮ ଟି ପ୍ରେସ୍‌ର ଅର୍ଥାତ୍ କବିତାର ଶିଖ
ହତାତ୍ସବା ବିଦ୍ୟାଲୟ, ଏଥିରେ
ମୋ ୩୮ ଟି ଅଳ୍ପକାଳ ପ୍ରକାର ବିଦ୍ୟାକଟ୍ଟ,
ଏଥିରୁ କୁଣ୍ଡଳାର ବରେତ୍ତାରମ୍ୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ
ପ୍ରଦେଶ କରେ ଏବେ ପ୍ରାପ୍ତରେ ବିଦ୍ୟାକଟ୍ଟ
ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିଲା ପ୍ରାପ୍ତ ସମ୍ମାନମୁଦ୍ରା
ବିବନ୍ଦେବିପ୍ରାପ୍ତ ବୋଲିଅଛି । ଏ ଦୃଢ଼ମଳୟ
ଯାତ୍ରରେ ୨,୮୨୭୮ ପିଣ୍ଡାର୍ଥୀ ଶିଖା ପାଇଁ
ଥି ଶିଖିଲୁବରେ କନୋକଷ୍ଟ ଉପଯୁକ୍ତ
ହେବୁ ବିବାହଙ୍କୁ । ଦୃଢ଼ମଳୟମାତ୍ରରେ
ପଠିଲୋପିଲୋରୀ ଥି ମାନକ ମଧ୍ୟରୁ ଥାଏ କରୁ
ଛ ୩୬ ଟି ଶିଖା ପାଇଁଅଛନ୍ତି । ଅନୁଭବକାର
ପଥିଲୀ ଏ ଉପଯୁ ନରେଷ କଥ କହନ୍ତି ଯେ
ବରେତ୍ତାର ଆୟ କୁଳମାରେ ୩ ଅଧି ଶିଖା
ବିବନ୍ଦେବି ବିଦ୍ୟା ପ୍ରାପ୍ତ, ମୋ ୨୮ ଟି ଶିଖା କୁଳମାରେ
ଥାଏ ୨୫ ଅଧି ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରାପ୍ତ ।

କୁଟି ରଗେଟ୍ ଲୂଳ ନ ଶିଖ ଦାଖରେ
ଦେଖ ଦେଖ ଅପ୍ରାକତ ରଗୋଟେ ପ୍ରଚାପ କହୁ
ପ୍ରାକରେ ଦକ୍ଷତ ପଥମନରେ ଗୁଣଧରେ
ଦର୍ଶା ଦେଖିଥିଲୁ, ଦେଖନ ଉତ୍ସବପଦ୍ଧତିର
ପଞ୍ଚମ ପ୍ରଦେଶର ଉତ୍ସବ ଅବସଥ ଥିଲା ।
ଯେଉଁ ତେବେତ ଶ୍ଵାମରେ ଦୂରାଦୁର ଦାଖ
ଦିଲା ମେ ସମସ୍ତ ପ୍ରାନର ଦୂରାଦୁର କାହିଁ
ଜୀବନର ଏହି ପ୍ରେରଣର ପ୍ରାନରେ ଦୂରାଦୁର
ଆମ୍ବନ ଦୋଷାତ୍ମକ । ନେବେବ ଶ୍ଵାମରେ
ହେଠାନ ଅନ୍ତର ଅବମୁ ଦୋଷାତ୍ମକ । ମାନ-
ତ୍ତାର ଅକ୍ଷ୍ୱା ସାଧାରଣତା ମେହନେ ଧରୁ ଏହି
ଶାହାର୍ଯ୍ୟ ଦାଖ କଣ୍ଠେତୁମେ ଦୁଆଗାଦୁର୍ଦ୍ଧର
ଏହି ଦୂରାଦୁର ମଧ୍ୟ ପଥମାର୍ଗରୁ । ୧୯୮୫
ଜାନ୍ମୁନାହାର ୧୯୮୨୦ ଜାନ୍ମ ଶବ୍ଦରୁ
ବାବ ଦୀକ୍ଷାପଦ୍ମମନ୍ଦିରରେ ବର୍ଷା ଦୋଷାତ୍ମରେ
ନିଃଶ୍ଵାସ ପରିତ୍ରାଣରେ ଦର୍ଶା ଦୋଷାତ୍ମରେ

ଦେଖି କେବଳକୁଣ୍ଡ କିମ୍ବା ଅନ୍ଧବାତି ଥିଲା କୁଣ୍ଡ
ମରହାଏ ୩୦୨୦ ଜଣ ଏବେ କେବଳକୁଣ୍ଡରେ
୩୫୦୦ ଜଣ ଧାର୍ତ୍ତାରେ ପାଇସିଲେ । ମାତ୍ର ତୁମରେ
ମୁଦ୍ରାକୁ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଏବେ କିମ୍ବା କୁଣ୍ଡରେ ୨୫୦୦
କିମ୍ବା ତା ମାତ୍ରକିମ୍ବା କିମ୍ବା ୨୨୨୨ କିମ୍ବା

କାଷା ପାଇଥିଲେ । ଉତ୍ତରଭାଗ ଅନୁରଂଧି
ମରଞ୍ଗାରରେ ମୁଲଦ୍ଵାର ହାତୀ ଛଣ ଏବଂ
ଏବଂକୁଳ ୧୫୦ ଛଣ ସାହାର୍ ପାଇଥିଲେ ।
ମେର ଅନୁରଂଧି ବାଠିଥିବାରୁରେ ଧରିବ
ବାଦ ଓ କୁଟୁମ୍ବ ଖର୍ବ କରିଲେ ବରାହ ଦିଆ-
ଇଥିଲୁ ଏବଂ କୁଟୁମ୍ବ ସାହାର ଅକର୍ଷଣ ପିଇଥିଲୁ;
୧୫ କଣକ ଶେରି ସାହାର ଦିପଯାଇଥିଲା । ୫୪

ବୁଦ୍ଧର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ— ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ
ସେବରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ବିଜିତ କରିବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧେ ବୁଦ୍ଧାପ୍ରେସା ବୁଦ୍ଧା ।
ଏହାର ଅଭିଭାସୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଜି ବୌଣ୍ଡି
ଦେଖିବେ ନାହିଁ । ଡଂଲଟ୍ଟ, ଫ୍ରାନ୍ସ, ଲର୍ମିଲ ବା
ଆମେରିକାରେ ବନ୍ଦିଟ୍ୟ ସୁପ୍ରେସି ବିଦ୍ୟାଳୟର
ଲବ କିମ୍ବା ପରିଗାଲେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ମୋଟରେ
ଶାଖାକାର ଯାଇ ପରିବାରୀ ଗୁପ୍ତ ଉତ୍ସିତ
ହୋଇଥାଏନ୍ତି । କଲିବରା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପରି-
ବାପମହିଳାରେ ଏବଂ ଏକ କଲାର କର ପରି-
ବାରୀ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଷିତୁରେ । ଏଥିରୁ ପାଠ-
କରାନେ ବୃତ୍ତିଶାଖାରେ ସେ ଅକାଳୀକା ବିଶ୍ୱ-
ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁରୁଷରେ ବିଜିତ କରିବିଦ୍ୟାଳୟ
କେତେ ବୁଦ୍ଧା । ପୂର୍ବେ ସେବରେବେଳେ
କଞ୍ଚାବ ଓ ଏଲାହାବାଦ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା
କୋର କି ଥିଲା ଯେ ସମୟରେ ପଞ୍ଜାବ, ସୁଲ-
କ୍ଷମଦେଶ, ଅଶୋକ ଏବଂ କିଛିକାହିଁ ପରିଶଳ୍ପ
କରିବା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧିକ ଥିଲା ଜାମାନା
ଓ ପ୍ରକଳ୍ପର ପ୍ରତି ଲୋକରେ ଗୋଟିଏ ମୋହିର
ବୁଦ୍ଧର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଛି ଦିନରେ ଅଭିଭୂତ
ହେବାକାହିଁ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅମୃତର ସେବରେ
ମୁଁ କୁଏ ଗାହାର କାର୍ଯ୍ୟକାଳୀନ ବେଳେ ସୁରକ୍ଷା
ଗୁପ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲା ଆଏ । ବିଜିତ କରି-
ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଭିଭୂତ ବୁଦ୍ଧା ଥିଲାକୁ ଗାହାର
କାର୍ଯ୍ୟକାଳୀନରେ ଏହି ଅଧିକ ଗୋଟିଏବା
ଏକ ଥାଏ । ଭାବାର ଏବଂ ତାହାରେ ଭୂର୍ବଳ
ଦିନର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ହେଲେ କଲା-
କ୍ଷମା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଭିଭୂତ ହେଲା ଭାବର
ପରିମାଣରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଯେ ଉତ୍ସବକାଳୀନ
ଅଭିଭାବରେ ସେବରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା-
ନ୍ତା ପ୍ରାଚୀନ ହେବ, ଗାହା ହେଲେ ଅତ୍ୱି
କର ହେବ ।

ବାହୁଦିଲ ମେମର—ଅଧ୍ୟନ୍ତ ଆଚନ୍ଦନ
ସହିତ କୁନ୍ତାଶ କରୁଥିଲୁ ଯେ କିମ୍ବଳିତ ଦେଖ
କଣ୍ଠ ମାନେ ଫେରାରୁ ଡିବାର ଟିକିର
ବାହୁଦିଲର ଦେମର ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଜଗବିରମାନଙ୍କ ପରିଷରୁ—କୋ ଘରେବ
ତାଣ୍ଡିଲ ଉତ୍ସବେଠ
ମୁଦ୍ରିତମାନେ ପରିଷରୁ—ହଁ ବାହୁଦିଲ ଝାର୍ତ୍ତା
ଲା ମହିମତ କୁଠା
ମିଛିତିପାଇଗୀ ପରିଷରୁ—ବାହୁଦିଲାପନରୁ
ଦାସ
ତିର୍ତ୍ତ କୁଠାକୁ ପରିଷରୁ—ବାହୁଦିଲାପନର ତାଥ
ସରକ ରକ ପରିଷରୁ—କୁଠାର ପଥସୁଦଳ ଦାସ
ଟି ଅଳ୍ପର ।
ମିକ୍କର ମହିମତ ଦାସ ଦିନମାନକର
ବାହୁଦିଲର ଦିବା ପାଇଁ ସେ ଅଧ୍ୟନ ପ୍ରକାଶ
ଦେଇବାର ଯାହା ବୁଝ ଯାଉଥିଲ ପାହ
ଆଜିକ ଅଟେ ।

କୁଷାଦ ଏଇ ପ୍ରଶ୍ନାତମ୍ବଳା—ବାଢ଼ି
ଦୀର୍ଘତର କଷ୍ଟବସତିମାତ୍ର କହି ଥିଲେ ଯେ
ଅତର୍ଥରେ Money sender's Act
ବର୍ଧତ ଉତ୍ତମ ବିଧାନ ବୋଲି ପୌଣି

କାହିଁ, ଏହଙ୍କ ମହାକତ ପଜାଳିଗୁଡ଼ରେ, ମଧ୍ୟାମ୍ଭ
ଦେଇଗାରେ । ଅମୂଳନ କିମ୍ବେ
କରେ ପେଟେ ଶାନ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧ ଏ ଉତ୍ସବର
ଟିଏ ନିଯମ ଦେବା କରିଛି । ପରିବାର
ଶ୍ରୀମତେଶ ଜୋଟିଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଳ୍ପ ଦେଖ
ମହି ସରଚାରେ ପେଟେ ଅଧିକାରରେ
ଦେବାକୁ ସମ୍ମନ ଦେବେ ମଧ୍ୟ ଅବାରତକୁ
ମାମନେ

ପରେ ଗାନ୍ଧୀ ଏବଂ ଉନିରକ୍ଷଣୀ ଅଧିକ
ର ସୁଧାଙ୍କ ସ୍ଵରେ ମଧ୍ୟ ଦେବତା ତିବି-
ର ସଂଶୋଧକ । ସହିତର ମହାଜନାମାତ୍ରେ
କମ୍ପିର ସହାଯାତ୍ତ କରିଯାଇବେ କହୁ ଏବଂ
ସଂଶୋଧରେ ଏକେ ୨୦୭୫ ଟଙ୍କା ୧୦ ହଜାର
ରେ ପରିବଳ ହୋଇଥାଇବ କହି ।
ଶଶ୍ରମରେ ବାନିଜନାମକର୍ତ୍ତା ଏହାର
ଅଧିକ ଅନ୍ତରେ ଦିଲ୍ଲିର ମୁଖ୍ୟମଣ୍ଡଳୀ ।
କୁଳ ସମେଜିନୀଙ୍କ ଠାକୁର ମଧ୍ୟରେ
କାମ୍ପାଇଲିଙ୍କେ ତମକୁ ସ୍ଵପ୍ନରେ ମଧ୍ୟ
ଦିପର ଅଭିନ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏସ୍ଟାର
ଆ ଛାଇ ଥିଲା । ଅନେକ କିମ୍ବରକ ଏହା
ରେ ମରନ୍ତରେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସଂପ୍ରଦାୟ
ପାଇଗାନ ବହନକୁ, ଚିତ୍ର ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଏ ଅତି ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଧରନ ଯେ କାହିଁତି
କରିବ ହେଲା ନାହିଁ ବହିର ତାରଣ
ମେମାତେ ଉତ୍ତିଶ୍ବାସକୁ । ପ୍ରକଳିତ
ଶ୍ରୀପତି କେତେ ଅବଶ୍ୟକ ଏ ଅନବଧ୍ୟ
ଧାରା ପ୍ରକର୍ତ୍ତନ କରୁଅଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ତେହୁ ଏ
ଅସ୍ତରେ ଦୌର୍ଯ୍ୟ ଦୂଧା କରୁଗାନ୍ତି ।

ମୁଖ୍ୟର ବିଷବିଦ୍ୟାଳୟ—ଗ୍ରାହାର ପିଲାଙ୍କା
ଶାଲୀ ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରାଚୀତ ଦେବାପର
ବନ୍ଦରେ ବିଷବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ହୁଏ।
ଆମେ ବନ୍ଦରରେ, ନମେର ଓ ମାନ୍ଦାର ଏହି
କଷ୍ଟଦେଶରେ ଉଚ୍ଚକାଟି ବିଷବିଦ୍ୟାଳୟ
ହୁଏ । ପରେ ପଞ୍ଚାବ ଓ ବିଜାପୁନାରେ
ଏ ବୁଝାଟି ବିଷବିଦ୍ୟାଳୟ ହେଲା । ଗତବିଧି
ବସନ୍ତରେ ହନ୍ତୁ ବିଷବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରକଳ୍ପିତ
ହାଇଅଛି । ବିହାର ଏବଂ ଢାକାରେ ମଧ୍ୟ
ପ୍ରାଚୀତ ବିଷବିଦ୍ୟାଳୟ ଥାଏ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ହେଲା ।
ଏହି ଶାକୁଣିକୁ ଉଚ୍ଚକାଟି ବିଷବିଦ୍ୟାଳୟ

ପ୍ରକାଶ ମୋହିବ କରିବାକାଳୀ ପ୍ରକାଶ ତ ଦିନ
ଦିଲାଇ ସମ୍ମାନିତ ଥିଲା । ଏହି ସବୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କୁଟିଖ ଜୀବନରେ ଉପରେ ଦୋଷାଶ୍ଚତ୍ତ
ଦେବ । ହୋଇଥି ଦେଖିଯୁଣ ଗଲାରେ ଏ
ଯେତାଙ୍କୁ ପୁଅକଳିମାତ୍ରାମ୍ବୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ-
ଛି । ଆମେମାତେ ସୁଖ ଅନ୍ତର୍ଭବ ଦେବିଲୁ କେ
ମୁଖ୍ୟର ବଜ ଯୁ-ବଜରେ ଘେଟିଏ ସୁତ୍ତବାହି-
ବନ୍ଦିଶବ୍ଦୀ ପ୍ରକାଶ । ଜୀବାକୁ ଗ୍ରହନେର କାହିଁ
ବକ୍ର; ମହାବଜ ହୁଏ ଯେତୁ ତାହାର କାହିଁ
ବେଳର କେ କେ । ପ୍ରାଣର ଉତ୍ସାହରୁ କି, ଏ
କ, <କ; ଏମ, <କ, ଏମ, < ସହି; < କ, କ
କାହିଁକି ଉପରେ ଜୀବନରୁ ପ୍ରବାହ କାହିଁ କେବ ।
ମୁଖ୍ୟର ଗର୍ଭମେଣ୍ଟ ସଂପର୍କର ହତକର
କାହିଁରେ ଅଛିବା, ସୁତ୍ତବା ନର୍ତ୍ତମେଣ୍ଟ ପେ
ରେ ହିଂ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଅମେରିକାରେ ଆଜ୍ଞା କରୁ ସେ କରେବା । ଏହି
ଫାର୍ମର୍ମବାକ ବଜରେ ମଧ୍ୟ ପଢିକ

ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର କାନ୍ତସା ମେଡି :
ପାଞ୍ଜାବ ପାଞ୍ଜାବ

କରେ ତାହଁ । ସୁନ୍ଦର ମହାଜନପଦକୁ
ଶ୍ରୀନୂ ବିପଳ ଦେଖି ଯନ୍ମନ୍ଦୟରେ ଆଶବ
ଦ ହେଲା ଆଉ ଦେଇଥାଏ । ଫଳରେ
କ ଯଧରେ ଅସର ଅପେକ୍ଷା ସୁଧ
ବ ଯୁଦ୍ଧ ଅଶ୍ଵତ ହୋଇ ଦିଲେ । ସନ୍ତତ
ବା ବାନ୍ଦଗୋଟରେ ଏହି ଧରଣର ଜୋକିଏ
ଦୋହରାଇଛନ୍ତି । ଦେଶେ ଦେ

କୋର୍ଟ ଓ ମୋରଜୀ ।
ଲୋକର୍ମଦ୍ୱାରା ଲେଖଣାର ଘୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର
ଯୁଧ ‘ଉତ୍ତରପଦ୍ମବହୁ’ ର ପ୍ରେତପତନ
ରେ ପାଠ କରି ବଢ଼ି ପ୍ରାଚ କେତେବେଳେ
ବରୁ ଉତ୍ତରଧାରଣ ଦିଶେ ପଢ଼ି ମୋର
ଧାର ଦ୍ୱାରା କରିବା ଆହୁତିତା ଯେଉଁ
କି କୃତିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଉତ୍ତରପଦ୍ମବହୁ
ମନେ ମନୋମୋହିଣୀ ସହି ମେହି ପାଇଁ
କର ପଢ଼ିଥାରେ ତର୍ପଣ କରିବାରୁ
କାହିଁ କାହିଁ ।

କାନ୍ଦିଲୁ କେହି ଧରଇ ପ୍ରଗୋଟିପାତ୍ର
କିମ୍ବେ ଦୁକାର କିମ୍ବୁ ସଥା—
“କୋଡ଼ାଏସ୍କ୍ରିବର ଶଷ୍ଟିବାବ କୁଳ ଉଠିବାର
ହେବ ଓ ବନ୍ଦୀ ହେବାର ଶଷ୍ଟି ଆଜେ
ଏହିରେ ତାଙ୍କ ମନ୍ଦିରର ଏପରି ନିଷ୍ଠାର
ଯାଇଥିଲୁ କି ଏହୁର ମୂର ହେଲେ ଯେଉଁ
ଏକ ତାଫାର ଠର୍ମ ଛଢାଇ ଶୁଣ କରିବା
ବାହାର ପରିଶ୍ରଦ୍ଧିକ ହୁକୁପ ରଞ୍ଜିତ ମୁଖର
ହେଠିର ତିବ । ଅଛିଏ “ତାଙ୍କର
କିମ୍ବା” ପଶୁରେ ହିମା କୁବ । ସେହି ପଶୁର
କି କୁଣ୍ଡ, କୁବଜ ଓ ଅର୍ଦ୍ଦମଣି କୁଣ୍ଡ କୁବ
ମନ୍ଦିରରେ ରଖି ହେମାଦିବିର ତିଥେ
ଥିଲୁ କେବେ ଦିଅନ୍ତିର । ମନ୍ଦିର ପକ୍ଷ
ରେ ମୋରୁମାନକୁର ଚକରା ନିମନ୍ତେ
କିମ୍ବା ବିଶବଳ କରିଯାଏ । ତା ଧାରାକୁ
ପାଇଁଏକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆୟ ବନ୍ଦିର କୋଣ
କିମ୍ବା କିମ୍ବରେ ଦିଅନ୍ତିର ।
‘କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କିମ୍ବା ଗାଁରୁ ମର ଦିଅଯାଇଲୁ
ପ୍ରମାଣ ଦୂଷି ତ ପାଇଲୁ
ଗୋଟି ତ ହେଲାଣ୍ଡ
ପରେଣ୍ୟ ଗୋତ୍ର ଦୟ ଦିନବିନାହିଁ

